

Fattigvårdsnämndens ledamöter.

Ordförande.

Bohman, H. E. M., justitieråd, stadsfullm.

Öfrika ledamöter.

Pettersson, E. R., fördelningsläkare.

Petterson, C. A. Hj., handlare.

Ramstedt, R. V., grosshandlare, stadsfullm.

Lagergren, C. H., grosshandlare, stadsfullm.

Alexanderson, C. A., bruksägare, stadsfullm.

Lundahl, Fr., apotekare.

Eklund, K. A., kyrkoherde.

Marcus, J. A., intendent, stadsfullm.

Hirsch, S. O., ingenjör.

Lindeberg, K. M., kansliråd.

Carlsson, Sture C., öfverläkare.

Suppleanter.

af **Klintberg**, Gertrud M. K., fröken.

Wassberg, A., folkskolclärare, stadsfullm.

Lindqvist, F. L., snickare, stadsfullm.

Nilsson, A. G., direktör, stadsfullm.

Pauli, Ebba, fröken.

Rystedt, C. G., civilingenjör, stadsfullm.

Brundin, F. A., handlare, stadsfullm.

Wretman, W., kapten.

Kassaförvaltare.

Lundahl, Fr.; **Alexanderson**, C. A.

Suppleanter.

Hirsch, S. O.; **Lindeberg**, K. M.

Fattigvårdsnämndens delegerade för beviljande af fattigvård.

Klara Västra Kyrkogata 3 A; riks. 10 96;
allm. 80 16; sessionstid: vanligen onsdagar kl. 2,15.

Fattigvårdsnämnden har åt särskilda delegerade överlämnat att i fråga om fattigvårdens beviljande med Nämndens rätt besluta i enlighet med de föreskrifter, som af Nämnden meddelas. Fattigvårdsnämndens delegerade för beviljande af fattigvård, hvilka uteses för ett år i sänder, utgöras af ordförande, vice ordförande och en tredje ledamot samt tre suppleanter. Efter pröfning af de hjälpsökandes behof och i öfrigt förekommande omständigheter äga delegerade:

att i kommunens älderdomshem till vård och åtnjutande af det underhåll, hvarem Fattigvårdsnämnden särskilt förordnar, intaga sådana fattiga, som i följd af ålder, bräcklighet eller annan fortsfarande anledning äro i behof af ständig hjälp. I följd af denna bestämmelse har förordnandet om intagning i älderdomshem blifvit för vinnande af större likformighet överflyttadt från fattigvårdsstyrelserna och antalet platser i dessa anstalter sålunda numera gemensamt för hela staden;

att till intagning å försörjningsinrättning, Stadens asyler för husvila och Stadens anstalter för barn hävvisa sådana fattiga, som i följd af särskilda olycksfall, ihållande sjuklighet eller andra dylika omständigheter äro i behof af hjälp och icke böra å sjukvårdsinrättning eller älderdomshem intagas, eller ock bevilja sådana behövande penningunderstöd;

att till intagning å Allmänna barnhuset remittera barn under 6 års ålder; att till intagning i Stadens barnhem och uppfostringsanstalter meddela remisser, till Nämndens utackorderingsbyrå remittera sådana minderåriga, som anses böra för fattigvårdens räkning utackorderas, ävensom förordna om vårdande genom vederbörlande fattigvårdsstyrelses försorg och mot den uppfostringshjälp, som delegerade i hvarje fall bestämma, af barn, för hvilka annan utväg anses icke kunna eller böra beredas; samt

att jämväl i öfrika understödsärenden, hvilka Fattigvårdsnämnden ej särskilt förbehållit sig, meddela beslut.

Fattigvårdsspektören verkställer delegerades beslut samt äger, under tiden mellan delegerades sammanträden, å delegerades vägnar vidtsga åtgärder i ärenden, som ej tåla uppskof.

Instruktion. Fattigvårdsnämndens instruktion för delegerade för beviljande af fattigvård den 30 jan. 1899.

Ledamöter.

Lagergren, C. H., ordförande; **Pettersson**, C. A. Hj., v. ordförande; **Ramstedt**, R. V.

Suppleanter.

Marcus, J. A.; af **Klintberg**, Gertrud; **Hirsch**, S. O.

Protokollsförare.

Registratorn hos Fattigvårdsnämnden.

Fattigvårdsnämndens expedition.

Klara Västra Kyrkogata 3 A; riks. 10 96;
allm. 80 16; expeditionstid: 10—3.

Stat är 1907. Utgifter: 106,750 kr.

Aflöningar m. m. Fattigvårdsspektör: 6,500 kr, därav lön 4,550 kr, tjpr 1,950 kr, dessutom två älderstillägg, hvardera å 500 kr. Fattigvårdsspektörsassistent: 4,000 kr, därav lön 2,800 kr, tjpr 1,200 kr, dessutom två älderstillägg, hvardera å 500 kr. Sekreterare: arfvode 2,500 kr. Ombudsman, gemensam för Hälsovårds- och Fattigvårdsnämnderna: 3,500 kr, därav lön 2,450 kr, tjpr 1,050 kr, dessutom två älderstillägg, hvardera å 500 kr, (hvaraf hälften här beräknas med 1,750 kr). Registrator: 4,000 kr, därav lön 2,800 kr, tjpr 1,200 kr, dessutom två älderstillägg, hvardera å 500 kr. Redögörare: arfvode 3,000 kr. Förste amanuens: arfvode 2,100 kr. Andre amanuens: arfvode 1,800 kr. Till biträde

vid Nämndens ombudsmansexpedition: 1,500 kr. Till biträde för varning af bettlare: 800 kr. Två vaktmästare: lön 1,000 kr., dessutom två ålderstillägg, hvartdera å 100 kr. Till atföning å tillfalligt biträde hos Nämnden samt underlydande fattigvårdsstyrelser och inrättningar: 7,500 kr. Till ersättning åt biträden vid undersökning med anledning af ifrågasatta fattigunderstöd: 15,000 kr. (utgår till s. k. tillsyningsmän med 1,200 kr. årligen för hvar samt 60 kr. årligen för hvar till spårvagnspenningar).

Dessutom åtnjuter en vaktmästare bostad och ved.

Fattigvårdsinspektör.

Lindblom, F. G. A., (riks. 40 20; allm. 79 02; mottagningstid: 12—2).

Fattigvårdsinspektörsassistent.

Nordfeldt, A. G., (allm. 195 31).

Sekreterare.

Thorell, O. R., (allm. 195 33).

Ombudsman.

von Schulzenheim, C. H. J., (riks. 66 61; allm. 195 34).

Ombudsmannens biträde.

Wallerstedt, P. G. E.

Registratör.

Moureau, N. C., (riks. 72 57; allm. 195 32; lämnar ur pensionsregistret bevis angående pensioner).

Redogörare.

Kellin, N. A., (riks. 71 58; expeditionstid: 9—10,30).

Förste amanuens.

Blomquist, K. A.

Andre amanuens.

Nilsson, A.

Biträde för varning af bettlare.

Beckman, C. L. H., kanslist vid polisen.

Vaktmästare.

Nyström, K. E.; Holmström, C. Hj.

Tillsyningsmän.

Ahlgren, R. L., e. o. tjänsteman hos Nämnden; Bergendal, E. E. F. B.; Edmark, J. V., f. d. polisöfverkonstapel; Björkman, C. A., bandlände; Hagberg, C. E., redogörare; Janson, J., f. d. polisöfverkonstapel; Larsson, A., f. d. poliskonstapel; Lindberg, K., f. d. poliskommisarie; Olsson, B. F., e. o. tjänsteman hos Nämnden; Petersson, G. F., redogörare; Zilén, E. P., f. d. polisöfverkonstapel.

Fattigvårdsnämndens utackorderingsbyrå.

Fleminggatan 22; riks. 40 10; allm. 54 24; expeditionstid: 9—3.

Sedan år 1889 inom Fattigvårdsnämnden väckts förslag om vidtagande af bättre åtgärder för kontrollen å de utackorderades vård än de dittills anlitade och frågan härom hänskjutits till utredning af några af Nämndens ledamöter, inkommo dessa med ett omfattande förslag rörande organisationen af utackorderingsväsendet. I överensstämmelse med detta förslag inrättades år 1891 den nuvarande utackorderingsbyrån. Denna har till ändamål att i lämpliga fosterhem, företrädesvis i landsorten, bereda god vård och uppföran åt minderåriga, som af Fattigvårdsnämndens delegerade för beviljande af fattigvård till byrån remitteras. Fr o. m. år 1907 tar byrån äfven befattnings med utackordering af äldre sinnesslöa och orkeslösa personer. Byrån skall äfven utöva tillsyn å de utackorderades vård. I förening med byrån finnes ett barnhem (Fleminggatan 22) för inhysande af barnen, tills plats hinner åt dem anskaffas. Byråns angelägenheter handhafvas af en styrelse af fem personer, årligen utsedda af Fattigvårdsnämnden. Af styrelsen tillställtas för utackorderingsbyrån en föreståndare (som tillika är protokollsförare och redögörare) samt två barnavårdsinspektörer, den ena för besök af fosterhem i landsorten och den andra för besök af dylika hem i Stockholm, samt för barnhemmet en föreståndarinna. Dessutom antages annan nödig personal, hvaribland för hvarje utackorderingsområde i landsorten lokalförsamling, som skola uppsöka och föreslå hem, lämpliga för mottagandet af fosterbarn, biträde barnavårdsinspektören vid dennes inspektonsbesök samt i öfrigt handhafva tillsynen öfver barnen inom distrikten. Lokalförsamlingens verksamhet ävensom fosterhemmen inspekteras af barnavårdsinspektörer.

Instruktion. Fattigvårdsnämndens instruktion för styrelsen för Stockholms stads fattigvårdsnämnds utackorderingsbyrå och barnhem den 10 jan. 1902.

Stat år 1907. Utgifter: 219,700 kr.

Aflöningar m. m.

Vid utackorderingsbyrån:
Föreståndare: arfvode 3,000 kr. Biträde åt föreståndare: 1,200 kr. Barnavårdsinspektör i Stockholm: arfvode 1,000 kr. Barnavårdsinspektör i landsorten: 3,000 kr, därav lön 2,100 kr, tjprgr 900 kr, dessutom två ålderstillägg, hvartdera å 400 kr. samt resekostnadersättning.

Vid barnhemmet:

Föreståndarinna: lön 700 kr, bostad, ved, ljus, tvätt och kost, dessutom två ålderstillägg, hvartdera å 100 kr. Läkare: arfvode 500 kr. Maskinist-eldare: lön 1,000 kr. samt bostad, ved och ljus, dessutom ett ålderstillägg å

100 kr. Biträde vid porten: 200 kr. Kvinnliga biträden tillsammans 1,900 kr. samt naturaförmåner.

Styrelsens ledamöter.

Brundin, F. A., grosshandl., stadsfullm., kassavärdare; **Lagergren**, C. H., grosshandl., stadsfullm., vice ordf.; **Ramstedt**, R. V., grosshandl., stadsfullm., ordf.; **Rossander**, H. Vendela, änkefru, inspektör; **Wretman**, W., kapten.

Suppleanter.

Carlsson, Sture C., överläkare; **Månsson**, Gertrud, handelsidkarska.

Utackorderingsbyrån.

Föreståndare.

Beckman, C. L. H., tjänstledig; **Hård af Segerstad**, Helmi M., tf.

Biträde åt föreståndaren.

Hård af Segerstad, Helmi M., tjänstledig, tf. föreståndare; **Pehrsson**, Magnhild W. E., tf.

Barnavårdsinspektör i Stockholm.

Lindhagen, Anna J. J.

Barnavårdsinspektör i landsorten.

Kihlgqvist, J. L.

Barnhemmet.

Föreståndarinna.

Bonnevier, Eliu M.

Läkare.

Erdman, Th. L.

Maskinist, eldare och portvakt.

Nilsson, E. G.

Dessutom sex kvinnliga biträden.

Församlingarnas fattigvårdsstyrelser.

Inom hvar och en af huvudstadens territorialförsamlingar skall finnas särskild fattigvårdsstyrelse, bestående af församlingens kyrkoherde samt i regeln sex af Fattigvårdsnämnden årligen utsedda ledamöter. Fattigvårdsinspektören och vederbörande rotemän är berättigade att övervara styrelsens sammanträden och att delta i överläggningarna, men ej i beslutene. För hvarje är väljer styrelse inom sig ordförande, verkställande direktör och kassavärdare, kunnande dock två af dessa befattningsar hos samma person förenas. Styrelse tillkommer att utöfva den närmaste och omedelbara tillsynen öfver de fattiga inom församlingen samt, där sådant är för styrelsen medgifvet, själf vidtaga eller i annat fall hos Fattigvårdsnämndens delegerade för bevil-

jande af fattigvård föreslå de åtgärder, som af behöfvet påkallas.

De undersökningar, som erfordras för vinande af tillförlitlig upplysning rörande hjälpsökande, verkställas af vederbörande rotemän. Ester eget beprövande må styrelsen meddela hjälpbehöfande nödtorftigt understöd i mat och ved, så och åt barn inom skolåldern, som i anseende till brist på kläder eller skodon förhindras att bevisa folkskola, låta anskaffa oändgängligen nödig beklädnad. Kan nöden ej på nu angifne sätt afbjälpas eller prövas den behövande lämpligare böra på annat sätt understödjas, skall styrelsen hos Fattigvårdsnämndens delegerade göra hemställan om den åtgärd, som styrelsen kan finna ändamålsenligast. Ar nöden trängande må styrelse lämna tillfälligt understöd i penningar eller vidtag annan åtgärd för tiden, intill dess delegerade hunnit i ärendet besluta. Hyreshjälp eller annat penningunderstöd, som Fattigvårdsnämndens delegerade beviljat, utdelas i närvoro af minst en bland styrelsens ledamöter samt styrelsens redogörare. Styrelsen har ordinarie sammankomst en gång i hvarje månad och sammanträder dessutom så ofta omständigheterna därtill föranleda. Verkställande direktören alijger att tillse och vaka öfver verkställigheten af styrelsens beslut samt att vidtaga för fattigvårdens handhavande nödiga åtgärder, som ej fåla uppskof.

Med Fattigvårdsnämndens tillstånd äger fattigvårdsstyrelse att med diakonissanstalten i Stockholm träffa aftal om anställande af diakonissa till biträde. Diakonissan har till hufudsaklig verksamhet att övervakta, att tilldeladt understöd behörigen användes, samt i sådant syfte vara verkställande direktören behjälplig.

Instruktion. Instruktion för församlingarnas fattigvårdsstyrelser den 30 jan. 1899.

Stat år 1907. Utgifter: 527,300 kr.; inkomster: 60,141: 25 kr.

Aflöningar m. m. Verkst. direktör: till skrifbiträde 250—1,000 kr. Redogörare och protokollsförare: 800—1,400 kr. Vaktmästare: 200—550 kr. De högsta angifna beloppen återfinnas i en enda församling, Katarina.

Storkyrkoförsamlingens fattigvårdsstyrelse.

Skomakaregatan 30; riks. 70 71; Stork. 3 81; expeditionstid: tisdagar och fredagar 8.30—9.30.

Ledamöter.

Kyrkoherden i förs. (själfsskr.) **Håhl**, J. F., pastor primarius, ordf.; **Bergström**, J. A. T., körsnär, verkst. dir.; **Bernström**, C. A. F., boktryckare; **Öhsson**, J. E., handlande, stadsfullm.; **Schalin**, C. A., grosshandlare, kassavärdare; **Schölander**, C. T., distriktsläkare; **Westerlund**, E. O., kassör.

Församlingarnas fattigvårdsstyrelser.

Redogörare, protokollsförare och skrifbiträde.

Nordfeldt, A. G., fattigvårdsinspektörsassistent.

Vaktmästare.

Svanborg, Rosalie Charlotta.

Diakonissa.

Hultman, Hilma Carolina, f. Hedin.

Klara församlings fattigvårdsstyrelse.

Klara Östra Kyrkogata 3; Brunkeb. 18 90; expeditionstid: onsdagar 9—10.

Ledamöter.

Kyrkoherden i förs. (själfskr.) Strandell, K. E. A.; Berg, B. A., handlante, verkst. dir.; Boje, C. O., handlante, kassavårdare; Lindmansson, J. A. W., bokbindare; Troilius, C. R. W., v. häradsböfding, ordf.; Ulrich, Sigrid, fröken; Wester Dahl, A. R., direktör.

Redogörare och protokollsförare.

Nyberg, F. W. W., revisor.

Vaktmästare.

Karlsson, J. V.

Diakonissa.

(gemensam med Storkyrkoförsamlingen.)

Hultman, Hilma Carolina, f. Hedin.

Kungsholms församlings fattigvårdsstyrelse.

Garfsvaregatan 2; Kungsh. 41; expeditionstid: tisdagar och fredagar 9—10.

Ledamöter.

Kyrkoherden i förs. (själfskr.) Larsson, C. W.; Bennet, C. A. H., ingenjör; Graham, P. S., ingenjör; Geijer, B. O., grosshandlare; Göransson, A. R. W., sekreterare; Lindqvist, G. W., disponent, ordf. och kassavårdare; Pfleff, A. W., f. d. godsägare, verkst. dir.

Redogörare och protokollsförare.

Lindeberg, C. A., registrator.

Vaktmästare.

Spångberg, O. C.

Diakonissa.

Hasselberg, Maria Mathilda.

Jakobs och Johannes församlingars fattigvårdsstyrelse.

(Ett fattigvårdsdistrikt till 1907 års slut.)

Regeringsgatan 74 B 1 tr. ö. g.; riks. 27 29; allm. 159 44; expeditionstid: tisdagar och fredagar 9—10.

Ledamöter.

Kyrkoherdarna i förs. (själfskr.) Löfgren, A., v. pastor (Jakob); Öhman, K., v. pastor (Johannes); Alexanderson, C. A., bruksägare, stadsfullm.; Buhs, K. B., läkare, stadsfullm.; Nilsson, N., byggmästare; Pettersson, C. A. Hj., handlante, ordf. och verkst. dir.; Rundqvist, A. W., fabriksidkare; Sivert, A. W., järnkramhandlare, kassavårdare.

Redogörare och protokollsförare.

Sundén-Cullberg, A. A.

Skrifbiträde.

Pettersson, Alma Berta Maria.

Vaktmästare.

Ehnqvist, A. F.

Diakonissa.

Andersson, Carolina.

Maria församlings fattigvårdsstyrelse.

Ragvalsgatan 10; riks. 55 83; expeditionstid: måndagar och torsdagar 9—10.

Ledamöter.

Kyrkoherden i förs. (själfskr.) Eklund, K. A., ordf.; Carlsson, J. A. K., grosshandlare, stadsfullm.; Nilsson, C. F., f. d. bagare, verkst. dir.; Pauli, O. E., kansliråd; Redtz, J. M., direktör; Rossander, E. E. J., sotaremnistare; Simonsson, O. F., disponent, kassavårdare.

Redogörare, protokollsförare och skrifbiträde.

Abrahamson, K. O. A.

Vaktmästare.

Jansson, Johanna Maria.

Diakonissa.

Magnusson, Selma Hildegard.

Katarina församlings fattigvårdsstyrelse.

Götgatan 38; Maria 5; expeditionstid: tisdagar, torsdagar och lördagar 8,30—9,30; 15 maj—15 sept. endast tisdagar och lördagar.

Ledamöter.

Kyrkoherden i förs. (själfskr.) Landquist, C. A. E.; Ahlberg, J. P., fabrikör; Björkvall, C. G., fabrikör; Gustafsson, G. Th., handlante; Lundahl, Fr., apotekare, ordf. och verkst. dir.; Söderström, A. F., direktör, kassavårdare; Wahlström, Clara E., fröken.

Redogörare och protokollsförare.
Tollsten, Th. B. V., fältintendant, major.

Skrifbiträde.
Moëll, J. O. H. N.

Vaktmästare.
Wessberg, F. F.

Diakonissa.
Andersson, Anna Lisa.

Hedvig Eleonora församlings fattigvårdsstyrelse.
Östermalmsgatan 28; Österm. 291; expeditionstid: onsdagar och lördagar 9—10.

Ledamöter.

Kyrkoherden i förs. (själfskr.) Lagerström, G. O.; Bergendahl, A., kontorschef; Gumælius, Sofia L., fröken; Hernmarck, C. G., kammarrätsråd, ordf.; Holtermann, O. C. F., kabinettskammarherre; Hult, Ellen C., fröken; Johanson, E., grosshandlare, kassavårdare; von Koch, G. H., redaktör, stadsfullm., verkst. dir.; En vakant.

Redogörare och protokollsförare.
Tillberg, A. Hj., kamrerare.

Vaktmästare.
Pettersson, J.

Diakonissa.
Andersson, Sofia Mathilda.

Oscars församlings fattigvårdsstyrelse.
Banérsgatan 25 n. b. ö. g.; allm. 230 25; expeditionstid: tisdagar och fredagar 9—10.

Ledamöter.

Kyrkoherden i förs. (själfskr.) Fries, S. A., stadsfullm.; Carlson, L. Fr. grosshandlare; Eklund, J. L., fabrikör, stadsfullm.; Lindström, P. E., byråchef, ordf.; Nordquist, E. A., handlante, kassavårdare; Wennerlöf, C. A. H., övermaskinist; Rosengren, Karolina M., folkskolelärarinna; Wedberg, Ebba Ch., fröken, verkst. dir.; Hoffsten, E. T., ingenjör.

Redogörare och protokollsförare.
Peterson, G. F.

Vaktmästare.
Erikson, M.

Diakonissa.
Mellin, Jetty H. E.

Engelbrekts församlings fattigvårdsstyrelse.

Valhallavägen 61; allm. 217 42; expeditionstid: måndagar och torsdagar 9—10.

Ledamöter.

Kyrkoherden i förs. (själfskr.), tjf. Rehn, C. A., v. pastor; Almqvist, E. K., kanslisekreterare, kassavårdare; Cederblom, Gerda, fröken, amanuens vid Nordiska museet; Hirsch, A. M., fil. kand.; Johansson, N. J. A., byggmästare; Olander, G., handlante, verkst. dir.; Palmqvist, Helena, lärarinna; Wernstedt, C. L., registratör, ordf.; Johansson, Alex., förmän.

Redogörare, protokollsförare och skrifbiträde.

Nilson, A., amanuens.

Vaktmästare.

Granfelt, A. M.

Adolf Fredriks församlings fattigvårdsstyrelse.

Vallingatan 18; allm. 44 12; expeditionstid: tisdagar och fredagar 8,30—9,30; från 1 sept måndagar och torsdagar 8,30—9,30.

Ledamöter.

Kyrkoherden i förs. (själfskr.) Hellman, E. D.; Appelqvist, J. A., kamrerare, verkst. dir.; Johanson, L. P., byggmästare, kassavårdare; Lagergren, C. H., grosshandlare, stadsfullm., ordf.; Malmqvist, C. P., sadelmakare; Netzel, Laura, fröken; Pauli, Ebba H., fröken.

Redogörare och protokollsförare.

Ekman, A., revisor.

Skrifbiträde och diakonissa.

Schultz, Ebba.

Vaktmästare.

Strömberg, Alma Kristina Gustafva.

Gustaf Wasa församlings fattigvårdsstyrelse.

Norrstullsgatan 37; riks och allm. 53 92; expeditionstid: måndagar och torsdagar 9—10.

Ledamöter.

Kyrkoherden i förs. (själfskr.), Hallberg, H. E.; Carlsson, J. P., direktör; Fegth, J. P., bruksägare, kassavårdare; von Friesen, F. H., jur. kand.; Lindholm, J. M., fabrikör, ordf.; Nilsson, J. A. T., direktör, verkst. dir.; Sjögren, P., fabrikör; Månsson, Gertrud K., handelsidkarska.

Redogörare, protokollsförare och skrifbiträde.

Hagberg, C. E., f. d. kamrerare.

Vaktmästare.

Mejer, Anna Kristina.

Diakonissa.

Ringberg, Signe Maria Vilhelmina.

Mattei församlings fattigvårdsstyrelse.

Karlbergsvägen 47; expeditionstid: tisdagar och fredagar 9—10.

Ledamöter.

Kyrkoherden i förs. (själfskr.) Berglund, A. A. T., v. pastor; Almström, K. W., civilingenjör, kassavårdare; Anderberg, Pamela Vilhelmina, fröken; Carlsson, H. J., föreståndare för Stadsmissionens barnhem; Marcus, J. A. A., intendent, stadsfullm., ordf.; Sandberg, H. T., kommissarie, verkst. dir.; Themptander, Tekla U., fröken; Westman, K. A., kontorschef; Årfelt, L. E., mariningenjör.

Redogörare och protokollsförare.

Jacobson, T. A.

Skrifbiträde.

Marcus, J. G. A.

Vaktmästare.

Gunnarsson, C. E.

Diakonissa.

Nyström, Anna Elisabet.

Stockholms stads ålderdomshem.

Ursprungligen hade hvarje församling sitt fattighus. Sedan centralisation införts i fattigvårdsförvaltningen började man inse fördelen af att de inom olika församlingar spridda fattighusen sammanslogos. Detta är nu genomfört. Sedan 1872 finnes vid Sabbatsberg ä den förut af Storkyrkoförsamlingen för ändamålet disponerade tomtom ett fattighus — numera kalladt *Sabbatsbergs ålderdomshem* — och sedan år 1886 ett dylikt i sydvästra delen af Maria församling, kalladt *Rosenlunds ålderdomshem* (f. d. Södermalms fattighus).

Dessa båda ålderdomshem ha till ändamål att till vård och underhåll emottaga sådana till Stockholms kommun hörande fattiga, som i följd af hög ålder, bräcklighet eller annan anledning är i behov af ständigt hjälp och genom hedrande vandel gjort sig förtjänta att intagas å sådant hem. Ålderdomshemmets styrelse består af åtta

ledamöter, som af Fattigvårdsnämnden årligen utses. För hvarje år väljer styrelsen inom sig ordförande, vice ordförande och kassavårdare. Styrelsen har till sitt biträde såsom hemmets föreståndare en syssloman, hvilken tillika är dess redogörare och räkenskapsförare. Styrelsen antager dessutom andre erforderliga biträden.

Intagning å hemmet sker till följd af remiss från Fattigvårdsnämndens delegerade för beviljande af fattigvård.

Sabbatsbergs ålderdomshem.

Torsgatan; riks 86 06; allm. 71 40; expeditionstid: 9—2.

Sabbatsbergs ålderdomshem, som i sitt nuvarande skick daterar sig från 1872, har plats för 878 personer.

Reglemente. Fattigvårdsnämndens reglemente för Sabbatsbergs ålderdomshem den 11 jan. 1904.

Stat år 1907. Utgifter: 162,150 kr.; inkomster: 3,000 kr.

Aflöningar m. m. Syssloman: 3,500 kr., därav lön 2,450 kr., tjpgr 1,050 kr., dessutom två ålderstillägg, hvardera å 500 kr. Predikant: 3,500 kr., därav lön 2,450 kr., tjpgr 1,050 kr., dessutom två ålderstillägg, hvardera å 500 kr. (predikant tillika vid Sabbatsbergs sjukhus, hvarifrån halva lönen utgår). Organist och försångare: arfvode 250 kr. Protokollsförare: arfvode 300 kr. Läkare: arfvode 1,500 kr. Två sjukvårdsföreståndarskor: lön 600 kr., dessutom två ålderstillägg, hvardera å 100 kr. Skrifbiträde: 500 kr. Maskinist: lön 1,000 kr., dessutom ett ålderstillägg å 200 kr. Vaktmästare: lön 1,000 kr., dessutom två ålderstillägg å 100 kr. Köksförestånderska: lön 800 kr., dessutom ett ålderstillägg å 100 kr. Dräng: 700 kr. Kvinnliga biträdena tillsammans: 5,720 kr. Dessutom till Styrelsens disposition att användas till åtskilligt biträde högst 1,600 kr.; häraf lönas en portvakt med 1,000 kr. och en eldare med 600 kr.

Dessutom åtnjuta syssloman, de två sjukvårdsföreståndarskorna, maskinist, vaktmästare och dräng, portvakt och eldare bostad och ved; köksförestånderska bostad, ved och kost; de kvinnliga biträdena bostad, ved och ersättning för ljus. Om bostad och ved lämnas predikanten, minskas lön med 1,000 kr.

Styrelsens ledamöter.

Johanson, L. P., byggmästare; Lagergren, C. H., grosshandlare, stadsfullm., ordf.; Lindencrona, H. A. H., major, vice ordf.; Lindqvist, G. V., disponent; Netzel, Sigrid H., fröken; Ohlsson, J. E., handlande, stadsfullm., kassavårdare; Rossander, H. Wendela, professorska; Rystedt, C. G., civilingenjör, stadsfullm.

Syssloman och föreståndare.

Weidenhielm, C. A.

Predikant.

Lundström, E. Hj. J.

Organist och försångare.

Eklund, Regina Lovisa.

Protokollsförare.

Ekman, A.

Läkare.

Cassén, A. W.

Sjukvårdsförestånderskor.

Eriksson, E. M.; Othberg, E. E.

Skrifbiträde.

Ericsson, E. B.

Köksförestånderska.

Lundstedt, E. D.

Maskinist.

Ekholm, K. Hj.

Vaktmästare.

Olsson, K. J.

Portvakt.

Eriksson, A. P.

Dessutom en *eldare* och en *dräng* samt 15 *kvinnliga biträden* (skötterskor).

Rosenlunds älderdomshem.

Skånegatan 1; riks 12 09; Maria 15 04;
expeditionstid: 10—3.

Roseulunds älderdomshem, som daterar sig från 1887, har efter nyligen skedd utvidgning platser för omkring 1,200 personer.

Reglemente. Fattigvårdsnämndens reglemente för Rosenlunds älderdomshem den 11 jan. 1904.

Stat är 1907. Utgifter: 207,200 kr.; inkomster: 1,000 kr.

Aflöningar m. m. Syssloman: 3,500 kr., därav lön 2,450 kr., tjpr 1,050 kr., dessutom två älderstillägg, hvardera å 500 kr. Predikant: arfvode 1,400 kr. Organist och försångare: arfvode 250 kr. Protokollsförare: arfvode 300 kr. Läkare: arfvode 1,500 kr. Tre sjukvårdsförestånderskor: lön 600 kr., dessutom två älderstillägg, hvardera å 100 kr. Skrifbiträde: 500 kr. Maskinist: 1,600 kr., därav lön 1,120 kr., tjpr 480 kr., dessutom ett älderstillägg å 200 kr. Maskinistbiträde: 1,200 kr. Eldare: 1,200 kr. Vaktmästare: lön 1,000 kr., dessutom två älderstillägg, hvardera å 100 kr. Portvakt och dräng: 1,000

kr. Köksförestånderska: lön 800 kr., dessutom ett älderstillägg å 100 kr. Kvinnliga biträden tillsamman: 4,000 kr.

Dessutom åtnjuta syssloman, sjukvårdsförestånderskor, maskinist, maskinistbiträde, vaktmästare och portvakt bostad och ved, köksförestånderska bostad, ved och kost, de kvinnliga biträdena bostad, skötterskorna delvis kost.

Styrelsens ledamöter.

Andersson, A. N., byggmästare, stadsfullm., vice ordf.; Berg, Helen E., änkefru; Borglund, J. J. W., fabriksidkare, kassavårdare; Gustafsson, G. Th., handlare; Lundahl, Fr., apotekare; Lundgren, P. H., fabrikör; Magnusson, G. G., journalist; Östberg, J., kammarrätsråd, stadsfullm., ordf.

Syssloman.

Broman, H. W. Träffas säkrast 1—3.

Predikant.

Svanberg, A. E.

Organist.

Runö, J. O.

Protokollsförare.

Bowallius, R. M.

Läkare.

Nylin, E. W. A.

Sjukvårdsförestånderskor.

Frykholm, E.; Boman, S. M.; Sättergren, E. C.

Köksförestånderska.

Jansson, E. Ch.

Maskinist.

Hjertqvist, A. Nilsson.

Vaktmästare och skrifbiträde.

Lööw, B. J.

Portvakt och dräng.

Johansson, T. V.

Dessutom ett *maskinistbiträde*, en *eldare*, fem *köksbiträden* samt nio *kvinnliga biträden* (skötterskor).

Stockholms stads allmänna försörjningsinrättning.

Fleminggatan 22; riks 56 67; allm. 69 79;
expeditionstid 8—5; ang. särskilda afdelningar och filialer se nedan.

Stockholms stads allmänna försörjningsinrättning daterar sin uppkomst från tiden närmast efter den nya kommunalordningens införande. Vid denna tid hade huvudstaden två s. k. arbets- och försörjningsinrättningar, den ena å

Norr (>Grubbens gärde), Kungsholmen), den andra å Söder (den s. k. Dillströmska inrättningen). Redan är 1864 ombildades dess, den förra till försörjningsinrättning, den senare till arbetsinrättning. Försörjningsinrättningens nuvarande reglemente är af den 16 september 1878.

Denna inrättning har till ändamål att emottaga och vårla fattiga, som i följd af särskilda olycksfall, anhörigas fränfälle eller andra dylika omständigheter äro i behof af hjälp och icke böra å fattighus (ålderdomshem) intagas. Å anstalten tillredas dessutom de matportioner, som af kommunen genom fattigvårdsstyrelserna utdelas till behövande å Kungsholmen, Norr- och Östermalmen. Inrättningens vård är anförtrodd åt en styrelse bestående af sju ledamöter, som af Fattigvårdsnämndens årligen utses. Styrelsen väljer inom sig för hvarje år en ordförande och en vice ordförande samt antager syssloman och öfrig nödlig personal. Sysslomannen är inrättningens föreståndare samt äger att utöfa den styrelsen tillkommande husbonderätten över hjonen. Intagning af hjon sker efter remiss af Fattigvårdsnämndens delegerade för beviljande af fattigvård; dessutom äger Överställhållarcämbetet för polisören rätt att direkt till inrättningen remittera kvinnor, som böra intagas å den där befintliga arbetsafdelningen för kvinnor (särskild arbetsinrättning för sådana saknas).

Försörjningsinrättningens **husvudafdelning** är belägen å Kungsholmen, Fleminggatan 22, och upptager med tillhörande gårdar och planteringar hela kvarteret Tegelstagaren mellan nämnda gata och Klara-viken. Afdelningen är delvis under ombyggnad, hvadan antalet platser endast ungefärligen kan angifvas. Det uppgår till något över 1,600. Hufvudafdelningen är fördelad i tvenne underafdelningar, vanligen benämnda **försörjningsafdelningen** och **sjukafdelningen**. Inom den förra fördela sig hjonen på ålderdomsafdelningen (icke arbetsföra hjon), och arbetsafdelningen (mora arbetsföra hjon). Sjukafdelningen har återigen tvenne underafdelningar, nämligen afdelningen för kroppssjuka och afdelningen för sinnessjuka. De ordinarie sängplatserna å dessa sjukafdelningar uppgå till 550, resp. 315; dessutom tagas i regel i anspråk ett betydande antal extra sängplatser, i början af år 1907 omkring 300 å den förra afdelningen och 100 å den senare. Försörjningsinrättningens sjukafdelning är hufvudstadens största sjukvårdsinrättning.

Utom hufvudafdelningen har försörjningsinrättningen åtskilliga **filialer**, nämligen filialen vid Arbetsinrättningen (200 platser), filialen vid Kungsholmsgatan 39 (140 platser för kvinnor), filialen vid Tjärhofs-gatan 12 (120 platser för män) samt filialen vid Bondegatan 23 (165 platser). Hvad filialen vid Arbetsinrättningen beträffar besörjes dess förvaltning på försörjningsinrättningens bekostnad af Arbetsinrättningen. Filialen vid

Tjärhofs-gatan, som förr var nattasyl för hushövdingar, och filialen vid Bondegatan äro nya, daterande sig från åren 1906 och 1907.

Reglemente. Fattigvårdsnämndens reglemente för Stockholms stads allmänna försörjningsinrättning den 16 sept. 1878.

Stat år 1907. Utgifter 628,200 kr.; inkomster 89,000 kr.

Aflöningar m. m. Syssloman: 4,000 kr., därav lön 2,800 kr., tjpr 1,200 kr., dessutom två ålderstillägg, hvardera å 500 kr. Predikant: 3,500 kr., därav lön 2,450 kr., tjpr 1,050 kr., dessutom två ålderstillägg, hvardera å 500 kr. Organist och försångare: arfvode 400 kr. Tre bokhållare: 2,000 kr., därav lön 1,400 kr., tjpr 600 kr., dessutom två ålderstillägg, hvardera å 300 kr. Arbetsföreständerska: lön 1,000 kr. Biträden åt arbetsföreständerska: 600 kr. Maskinist: 1,800 kr., därav lön 1,260 kr., tjpr 540 kr., dessutom ett ålderstillägg å 200 kr. Tre maskinistbiträden: 1,400 kr. Eldarebiträden tillsammans: 980 kr. Åtta vaktmästare: lön 1,100 kr., dessutom två ålderstillägg, hvardera å 100 kr. Två köksföreständerskor: lön 800 kr., dessutom ett ålderstillägg å 100 kr. Köksbiträden tillsammans: 3,120 kr. Dräng: 400 kr. Tillsyn i porten: 250 kr.

Dessutom åtnjuta sysslomannen, bokhållarna, arbetsföreständerskan, maskinisten, maskinistbiträden och vaktmästarna bostad och ved, köksföreständerskorna och drängen bostad, ved, lyse och kost.

Om bostad och ved lämnas predikanten, minskas lönen med 1,000 kr.; om kost lämnas gifita vaktmästarna och maskinistbiträdena, minskas lönen med 200 kr.

Åt arbetsföreständerske-, eldare- och köksbiträdena äger styrelsen rätt att bevilja bostad, ved och kost.

Styrelsens ledamöter.

Carlsson, Sture C., överläkare; **Lagrgren**, C. H., grosshandlare, stadsfullm., v. ordf.; **Marcus**, J. A. A., intendent, stadsfullm.; **Nilsson**, N., byggmästare; **Piehl**, C. G., bryggare, stadsfullm., ordf.; **Sundström**, P. A., grosshandlare; **Yngström**, P., jur. kand.

Syssloman och föreståndare.

Zetterlund, A. V.

Predikant.

Johnson, C. L.

Organist och försångare.

Blom, O. L.

Protokollsförare.

Lybeck, J. A.

Bokhållare.

Janson, C. J. R.; Rydberg, O. J.; Malmström, A.

Skrifbiträden.

Wallöf, H. Charlotta A.; Löfroth, Edit C. L.

Förestånderskor.

Svanström, V. M. (arbetsf.); Anderson, E. A. (köksf.); Larson, K. A. (köksf.)

Maskinist.

Larson, V.

Vaktmästare.

Veber, P. O.; Olsson, E.; Janson, J. V.; Engström, G. H.; Johanson, L. E.; Nordin, F. A.; Lindhe, C. J.; Falk, A. L.

Biträde för tillsyn i porten.

Olson, Anna Hilma Charlotta.

Dessutom två arbetsförestånderskebiträden, tre maskinistbiträden, tre eldarebiträden, elva köksbiträden och en dräng.

*Allmänna försörjningsinrättningens
afdelning för kroppssjuka.*

Fleminggatan 22; riks. 25 75; allm. 123 80.

Afdelningen rymmer 550 ordinarie platser. Extra platser anlitas i stor utsträckning.

Aflöningar m. m. Öfverläkaren: 4,500 kr., därav lön 3,150 kr., tjpgr 1,350 kr. Tre underläkare: 2,800 kr., därav lön 1,960 kr., tjpgr 840 kr. Översköterska: 800 kr., därav lön 560 kr., tjpgr 240 kr., dessutom två ålderstillägg, hvarterda å 100 kr. Tjugnätta sjuksköterskor: lön 500 kr., dessutom två ålderstillägg, hvarterda å 100 kr. Fyrtiosju sjuksköterskebiträden: 250 kr. Baderska: lön 240 kr., dessutom ett ålderstillägg å 60 kr.

Dessutom åtnjuta underläkare bostad med möbler, eldnings och städning, översköterska, sjuksköterskor, sjuksköterskebiträden och baderska bostad, ved, lyse och kost.

Öfverläkare.

Wilkens, G. D.

Underläkare.

Nicklasson, G. V.; Schildt, E. V.; Bjerner, B. E.

Översköterska.

Lagerman, A. K. S.

Sjuksköterskor.

Erikson, E. L.; Nyberg, A. V.; Person, E.; Björk, B.; Stark, A. M.; Vesterlund, H. M. S.; Möllerström, S. M. I.; Anderson, A. C.; Johanson, M. E.; Ahlberg, A. J. W.; Pettersson, G. N.; Grey, A. C. S.; Vinqvist, A. M.; Hamberg, G. E. G.; Tirén, K. E.; Gustafson, M.; Widforss, K.; Häkanson, H. P.; Thurjell, A.; Relander, A. A.; Olson, E. J.; Anderson, M.; Karlson, A.; Wiklund, M.; Anderson, K.; Anderson, E. V.; Hillborg, V. K.; Jennische, Svea M.

Dessutom fyrtiosju sjuksköterskebiträden och en baderska.

*Allmänna försörjningsinrättningens
afdelning för sinnessjuka.*

Fleminggatan 22; riks. 96 91; allm. 96 91.

Afdelningen rymmer 315 ordinarie platser. Extra platser anlitas i stor utsträckning.

Aflöningar m. m. Öfverläkare: 4,500 kr., därav lön 3,150 kr., tjpgr 1,350 kr. Bi- trädande läkare: 3,500 kr., därav lön 2,450 kr., tjpgr 1,050 kr. Två förestånderskor: 800 kr., därav lön 560 kr., tjpgr 240 kr., dessutom två ålderstillägg, hvarterda å 100 kr. Tre översköterskor: lön 500 kr., dessutom två ålderstillägg, hvarterda å 100 kr. Åtta skötare: lön 480 kr. Fyrtiosju sköterskor: lön 276 kr.

Dessutom åtnjuta biträdande läkare bostad med möbler, eldnings och städning, förestånderskor, översköterskor, skötare och sköterskor bostad, ved, lyse och kost.

Öfverläkare.

Bystedt, I.

Biträdande läkare.

Olander, K. O. N.

Förestånderskor.

Björlingson, N. K. W.; Person, B. K.

Översköterskor.

Tornblad, V. Ch.; Ljungcrantz, M. I.; Wessblad, M. E. E.

Dessutom åtta skötare och fyrtiosju sköterskor.

*Allmänna försörjningsinrättningens
filial vid Arbetsinrättningen.*

Se Arbetsinrättningen.

Försörjningsinrättningen disponerar enligt uppgrörelse 200 platser i Arbetsinrättningens nyuppförda byggnad. Förvaltningen besörs av Arbetsinrättningen på försörjningsinrättningens bekostnad.

Allmänna försörjningsinrättningens
filial vid Kungsholmsgatan 39.

Tel. Kungsh. 21.

Filialen rymmer 140 platser för kvinnor.

Aflöningar m. m. Två vaktmästare: 1,100 kr., dessutom två ålderstillägg, hvar dera å 100 kr.

Vaktmästare.

Anderson, G. A.; Lindkvist, Kristina Dorotea.

Allmänna försörjningsinrättningens
filial vid Bondegatan 23.

Tel. riks. 113 30.

Filialen rymmer 165 platser.

Aflöningar m. m. Arbetsföreständerska: arfvode 600 kr., dessutom två ålderstillägg, hvar dera å 100 kr. Sjuksköterska: lön 500 kr., dessutom två ålderstillägg, hvar dera å 100 kr. Arbetsföreständerskans biträde: arfvode 300 kr. Sjuksköterskesbiträde: lön 250 kr. Dessutom åtnjuta samtliga bostad med möbler, lyse och kost.

Arbetsföreständerska.

Vidmark, E.

Sjuksköterska.

Hamilton, E. M. A. B.

Dessutom ett arbetsföreständerskesbiträde och ett sjuksköterskesbiträde.

Allmänna försörjningsinrättningens
filial Tjärhofsgatan 12.

Riks. 55 92; Maria 28 26.

Filialen rymmer 120 platser för män.

Aflöningar m. m. Läkare: arfvode 1,200 kr. Två sjuksköterskor: 500 kr., dessutom två ålderstillägg, hvar dera å 100 kr. Fyra sjuksköterskesbiträden: 250 kr. Tillsynsman: 1,400 kr. Vaktmästare: 1,200 kr. Köksföreständerska: 600 kr. Dräg: 400 kr. Två köksbiträden: 216 kr.

Dessutom åtnjuta sjuksköterskor, sjuksköterskesbiträden, köksföreständerska, dräng och köksbiträden bostad, ved, kost och lyse, tillsynsman bostad, ved och lyse.

Läkare.

Klingberg, A. F.

Sjuksköterskor.

Sventzer, M. H. C.; Erikson, S. M.

Tillsynsman.

von Sydow, F.

Köksföreständerska.

Westerdahl, J. L.

Vaktmästare.

Sundström, G. A.

Dessutom fyra sjuksköterskesbiträden, en dräng och två köksbiträden.

Stockholms stads arbetsinrättning.

Maria Ban- och Wollmar Yxkullsgatorna;
riks. 37 30; allm. 32 57 och 137 25; expe-
ditionstid: 8—5.

Stockholms stads arbetsinrättning daterar sig från tiden närmast efter den nya kommunalordningens införande. Vid denna tid hade huvudstaden två s. k. arbets- och försörjningsinrättningar, den ena å Norr (»Grubbens gärde» å Kungsholmen) den andra å Söder (den s. k. Dillströmska inrättningen). Redan år 1864 ombildades dessa, den första till försörjningsinrättning, den senare till arbetsinrättning. Det nuvarande reglementet är af Fattigvårdsnämnden fastställd den 15 febrari 1886. Sedan 1 aug. 1905 disponeras Arbetsinrättningen nya ändamålsenliga lokaler vid Maria Ban- och Wollmar Yxkullsgatorna å Söder, rymmande 1,432 personer.

Å Arbetsinrättningen må intagas dels personer, som stå under fattigvårdsstyrelses i Stockholm husbondevälde, och hvilkas arbetskraft styrelsen vill å inrättningen använda (för attjöande af skuld till fattigvården) dels nödställda, Stockholms fattigvårdssamhälle tillhörande, personer, som sakna stadig hemvist och åstunda att intagas å inrättningen eller hvilka, efter det de blifvit å försörjningsinrättningen intagna, af denna inrättningens styrelse prövas böra till arbetsinrättningen överflyttas. Efter inrättningens förflytting till de nya lokalerna ingos också mindre arbetsföra fattiga. De förstnämnda intagas genom Fattigvårdsnämndens ombudsmans försorg efter remiss från Fattigvårdsnämndens delegerade, och äger ombudsmannen härfor anlita polishandräckning. Hjon fär ej kvarhållas längre än till dess skuld till fattigvården blifvit godtgjord. Med öfriga hjon åter skola skriftliga aftal upprättas.

En annan sida af Arbetsinrättningens verksamhet är den, att fattiga, som hafva bostad men ej kunna där förrätta arbete, å söcken-dagar mot tillgodonjutande af skälig betalning verkställa arbete å inrättningen. Slutligen tillhandahåller Arbetsinrättningen fattiga, som vilja förrätta arbete i sina hem, där så ske kan, tjänliga råämnen, dock endast i mindre partier, äfvensom erforderliga verktyg. Betalning lämnas enligt taxa.

Det vid inrättningen utförda arbetet är af mångahanda slag, förmäligast vedsägning, ute-arbeten, bakning, tvätt, mangling, skomakeri, skrädderi, snickeri m. m. Äfven tillredes mat

för de af allmänna fattigvården bespisade inom Storkyrko-, Maria och Katarina församlingar samt bröd för samtliga församlingars fattiga.

Endast män mottagas å inrättningen.

Inrättningens vård är anförtrodd å en styrelse med 7 ledamöter, som af Fattigvärdsnämnden årligen utes. Styrelsen väljer inom sig hvarje år en ordförande och en vice ordförande samt antager syssloman samt öfrig nödig personal. Sysslomannen är inrättningens föreståndare samt utövar den styrelsen tillkommande husborde-rätten över hjonen, hvilka icke få aflägsna sig utan hans tillstånd.

Reglemente. Fattigvärdsnämndens reglemente för Stockholms stads arbetsinrättning den 15 febr. 1886.

Stat är 1907. Utgifter: 346,400 kr.; inkomster: 219,500 kr.

Aflöningar m. m. Syssloman: 4,500 kr., därav lön 3,150 kr., tjgr 1,350 kr., dessutom två ålderstillägg, hvardera å 500 kr. Biträ-dande syssloman: 2,600 kr., därav lön 1,820 kr., tjgr 780 kr., dessutom två ålderstillägg, hvardera å 400 kr. Predikant: arfvode 1,200 kr. Organist och försångare: arfvode 250 kr. Protokollsförare: arfvode 400 kr. Fyra bokhållare: 2,000 kr., därav lön 1,400 kr., tjgr 600 kr., dessutom två ålders-tillägg, hvardera å 300 kr. Lükare: arfvode 2,000 kr. Sjukvärdsförestånderska: lön 600 kr., dessutom två ålderstillägg, hvardera å 100 kr. Tre arbetsföreståndare: 1,500 kr., därav lön 1,050 kr., tjgr 450 kr., dessutom två ålderstillägg, hvardera å 100 kr. Maskinist: 1,800 kr., därav lön 1,260 kr., tjgr 540 kr., dessutom ett ålderstillägg å 200 kr. Två maskinistbiträden: 1,400 kr. Sexton vakt-mästare: lön 1,100 kr., dessutom två ålders-tillägg, hvardera å 100 kr. Köksförestånderska: lön 800 kr., dessutom ett ålderstillägg å 100 kr. Tvättförestånderska: lön 800 kr., dessutom ett ålderstillägg å 100 kr. Två drängar: 400 kr. Förestånderskornas biträ-den: 2,440 kr.

Dessutom åtnjunta syssloman, biträda syssloman, bokhållare, arbetsföreståndare, maskini-nist, maskinistbiträden och vaktmästare bostad och ved; sjukvärdsförestånderska, köksförestånderska, tvättförestånderska och drängar bostad, ved, lyse och kost. Om kost lämnas åt maskinist-biträden och vaktmästare minskas lönern med 200 kr. Åt förestånderskebiträden äger styrelsen rätt att bevilja bostad, ved, lyse och kost.

Styrelsens ledamöter.

Gustafsson, G. Th., f. d. handlande; Lundahl, F., apotekare; Nilsson, A. G., direktör, stadsfullm.; Nilsson, N., byggmästare; Nylin, E. W. A., läkare; Piehl, C. G., bryggare, stadsfullm., ordf.; Sundström, P. A., grosshandlare, v. ordf.

Syssloman och föreståndare.

Petri, Hj. M.

Biträdande syssloman.

Brusén, N. G.

Predikant.

Welinder, N. J.

Organist och försångare.

Ekbom, H. M.

Protokollsförare.

Lybeck, J.

Bokhållare.

Bonté, F. L.; Kullberg, O.; Alvén, E. G. R.; Lindblom, K. A.

Lükare.

Lundin, V. A.

Sjukvärdsförestånderska.

Olson, M., diakonissa.

Arbetsföreståndare.

Björkgren, G. E.; Bergh, E. A.; Pettersson, A.

Köksförestånderska.

Lundahl, R. M. L.

Tvättförestånderska.

Wallin, A. K.

Maskinist.

Melander, S. F.

Vaktmästare.

Eriksson, L. P.; Edholm, P. E.; Ekenberg, I. Eison; Berggren, K. T.; Johansson, V. E.; Stark, J. A.; Malm, J. A. F.; Ekström, J. O.; Lilja, L. A. Jön; Wigstrand, J. R. L.; Lindell, K. A.; Uddén, A. E.; fyra vakanta.

Dessutom två kvinnliga biträden för sjuk-vården, två maskinistbiträden, fyra extra vaktmästare, två drängar, fyra köksbiträden och tre tvättbiträden.

Stockholms stads uppfostringsanstalt vid Skrubba.

Tel.: allm. Skarpnäck 3.

Denna daterar sig i sitt nuvarande skick från år 1896, då den förut befintliga uppfostringsanstalten för gossar genomgick en fullständig omorganisation, i det att, sedan alla ieke van-artistiga blifvit attackorderade eller återlämnade till sina föräldrar, de återstående blefvo flyttade till den för detta ändamål för ett pris af 55,000 kronor inköpta egendomen Skrubba i Brännkyrkas socken.

Stockholms stads uppfostringsanstalt för flickor.

Denna anstalts ändamål är att uppfostra i mindre grad vanartade gosser i åldern 9—18 år, som det åligger Stockholms kommun att taga vård om. Anstalten styrs af ordförande och två andra ledamöter med tre suppleanter. De utser årligen af Fattigvårdsnämnden. Anstalten förestås af en utaf anstalten styrske antagen föreständare, som har ledningen så väl af gården och anstalten förfältnings som af gossarnas undervisning och uppfostran och bör för detta ändamål dels själf konna undervisa i något ämne, dels besitta sådan praktisk erfarenhet i landtmanngöromål, att han kan förestå egendomens jordbruk. Undervisningen i öfrigt, densamma som meddelas i folkskolan, besörs af examinerade folkskolelärare jämte yrkeslärare. Intagning sker endast efter remiss från Fattigvårdsnämndens delegerade. Anstalten rymmer för närvarande 60 gosser.

Instruktion. Reglemente för uppfostringsanstalten vid Skrubba den 13 juli 1896.

Stat år 1907. Utgifter: 30,300 kr.; inkomster: 1,000 kr.

Aflöningar m. m. Föreständare, tillika räkenskapsförare, redogörare och förvaltare af jordegendomen: 3,500 kr., därav lön 2,450 kr., tjptr 1,050 kr., dessutom två åldertillägg, hvardera å 500 kr. Predikant: 300 kr. Läkare: 300 kr. Protokollsförare: arfvode 250 kr. Ämneslärare: lön 1,250 kr., dessutom tre ålderstillägg, hvar och ett å 400 kr. Ämneslärarinna: lön 1,100 kr., dessutom tre ålderstillägg, hvar och ett å 200 kr. (Förslag är väckt i Fattigvårdsnämnden om indragnande af ämneslärarinnebefattningen från och med 1 juli 1907.) Sex yrkeslärare: lön 800 kr., dessutom två ålderstillägg, hvardera å 100 kr. Husmoder: 400 kr., dessutom två åldertillägg, hvaridera å 50 kr. Tjänarinnas: 240 kr. För vakthållning och extra tjänstgöring: 300 kr.

Dessutom åtnjuta föreständare, ämneslärare, ämneslärininna och yrkeslärare bostad, ved och planteringsland (om planteringsland icke begagnas, utgår såsom ersättning för denna förmån årligen 25 kr. eller 7,5 hl. potatis), husmoder och tjänarinnas bostad, ved och kost.

Styrelsens ledamöter.

Neumüller, O. E., disponent; **Petersson**, E. R., fördelningsläkare, ordf. f.; **Wréteman**, W., kapten.

Suppleanter.

Eklund, K. A., kyrkoherde; **Backman**, C. A., disponent; **Oldberg**, G. A., kapten.

Föreständare, räkenskapsförare och redogörare.

Boström, H. H. E.

Predikant.

Lönroth, C. U. L.

Läkare.

Sundell, C.

Protokollsförare.

Wallerstedt, P. G. E.

Ämneslärare.

Skoglund, O. F.

Ämneslärarinna.

Sandström, Klara Juliana. (Från och med 1 juli 1907 förflyttad som lärarinna till Katarina folkskola här i Staden.)

Yrkeslärare.

Axelsson, A. E.; **Kumlin**, J. G.; **Sundell**, J. A.; **Glans**, P. Jönsson; **Jonsson**, K. H.; **Björkman**, J. D.

Husmoder.

Ekelund, Stina.

Dessutom en tjänarinnas samt ett extra biträde vid tvätt, bakning m. m.

Stockholms stads uppfostringsansanstalt för flickor.

Barnängsvärgatan 7; riks. 12 37.

Uppfostringsanstalten för flickor, som öppnades 1870 och ännu är kvar i sin gamla lokal på Barnängsvärgatan, har till ändamål att uppfostra (hufudsakligen fattiga föräldralösa) flickor mellan sju och fjorton år, om hvilka det åligger Stockholms kommun att taga vård. Fattigvårdsnämnden utser årligen dess styrske, som består af sju ledamöter. Dessa välja inom sig ordförande, vice ordförande, en kassaförvaltare och antaga även föreständerska. Intagning sker endast efter remiss från Fattigvårdsnämndens delegerade. Flickorna erhålla inom anstalten fullständig undervisning i folkskolans ämnen. Anstalten hyser omkring 50 flickor.

Reglemente. Fattigvårdsnämndens reglemente för Stockholms stads uppfostringsanstalter den 20 april 1874.

Stat år 1907. Utgifter: 23,250 kr.

Aflöningar m. m. Föreständerska: 700 kr., därav lön 490 kr., tjptr 210 kr., dessutom två ålderstillägg, hvaridera å 100 kr. Skollärarinna: 1,700 kr., därav lön 1,190 kr., tjptr 510 kr., dessutom tre ålderstillägg, hvar och ett å 200 kr. Slöjdslärerinna: 500 kr. Skolkökslärarinna: 600 kr. Extra lärarinna: arfvode 400 kr. Redogörare och protokollsförare: arfvode 400 kr. Läkare: arfvode 150 kr. Värdarinna: 250 kr. Portvakt och gårdsarbete: 1,000 kr. Tjänarinnas: 180 kr. Till styrelsens disposition: till aflöning åt en trädgårdsdräng 180 kr.

Dessutom åtnjuta förestånderska, slöjdlärlinna, extra lärarlinna bostad, ved och kost, skolkökslärarlinna, värدارinna, tjänarinna bostad, ved, lyse och kost, portvakt bostad, ved och lyse.

Styrelsens ledamöter.

Alexanderson, C. A., bruksägare, stadsfullm., ordf.; Brate, E., lektor vice ordf.; Eklund, K. A., kyrkoherde; Forssner, Emma Sophie, änkefru, kassavårdare; Neumüller, O. E., disponent; Pauli, Ebba H., fröken; Schönthal, A. R., ingenjör, stadsfullm., inspektör.

Förestånderska.

Petersson, A. M.

Skollärarlinna.

Åberg, O.

Slöjdslärarlinna.

Bergström, J. F.

Skolkökslärarlinna.

Bredberg, I. M.

Extra lärarlinna.

Nordberg, L. J.

Redogörare och protokollsförare.

Nordwall, B. I. S.

Läkare.

Lundin, V. A.

Värدارinna.

Sandberg, G. A.

Portvakt, gårdsarl och trädgårdsdräng.

Håkansson, C. J.

Dessutom en tjänarinna.

Stockholms stads barnhärbärge.

Rådmansgatan 83; Vasa 158.

Barnhärbärget, som daterar sig från 1902, har till ändamål att bereda tillfälligt vård åt fattiga yngre barn, som af Fattigvårdsnämnden omhändertagas. Styrelsen, bestående af tre ledamöter och tre suppleanter, väljes årligen af Fattigvårdsnämnden. Härbärget är afsedt för 30 barn.

Reglemente. Reglemente för Stockholms stads barnhärbärge den 7 mars 1904.

Stat år 1907. Utgifter: 9,500 kr.

Aflöningar m. m. Föreståndarinnan: 600 kr., därav lön 420 kr., tjpr 180 kr., dessutom två ålderstillägg, hvaravdera å 100 kr.

Redogörare: arfvode 250 kr. Läkare: arfvode 400 kr. Sköterska: 300 kr. Två tjänarinnor: 240 kr. Till extra biträden: 170 kr.

Dessutom åtnjuta föreståndarlinna, sköterskor och tjänarlinna bostad, ved, lyse, tvätt och kost.

Styrelsens ledamöter.

Lindholm, M. J., fabriksidkare; Oldberg, G. A., kapten, ordf. och kassavårdare; Ulrich, Ellen E. F., fröken.

Suppleanter.

Fürstenberg, A., läkare; Rossander, Vendela, änkefru, professorska; Appelqvist, J. A., kamrerare.

Föreståndarlinna.

Andersson, S.

Redogörare.

Lindblom, F. G. A., fattigvårdinspektör.

Läkare.

Svensson, F. L.

Sköterska.

Magnusson, F. E. M.

Dessutom två tjänarinnor.

Stockholms stads asyler för husvilla.

Fleminggatan 22; riks. 54 85; allm. 81 25; expeditionstid: 12–2.

En ny form för fattigvårdens utöfvande inträder från år 1899 med inrättandet af Asyler för husvilla. Dessa asyler hafva till ändamål att bereda tillfälligt skydd åt medellösä eller mindre bemedlade familjefäder, kvinnor och barn, som (särskilt vid flyttningstider) äro i saknad af bostad, företrädesvis sådana, som tillhörta Stockholms kommun. Intagning sker efter remiss af Fattigvårdsnämndens delegerade för beviljande af fattigvård eller å deras vägnar af fattigvårdinspektören äfvensom i vissa fall efter remiss af polismyndighet (för persons vidare befordrande till Allmänna försörjningsinrättningen). För ett sedan november 1905 existerande natthärbärge (se nedan) gälla särskilda bestämmelser. Tiden för husvill persons vistelse å asyl må i regel icke överstiga 2 veckor å nattasyl och 4 veckor å barnasyl. I allmänhet må ingen ånyo intagas, förrän 3 månader förslutit, sedan den behöfande från asylen utskrifvit.

För asylerna utser Fattigvårdsnämnden årligen en styrelse, bestående af 5 ledamöter jämte 2 suppleanter. Styrelsen väljer inom sig ordförande, vice ordförande och kassavårdare samt antager till biträde vid värden af asylen en redogörare, som tillika är protokollsförare (och inspektör); för hvarje asyl antages dessutom dels en föreståndare eller föreståndarlinna, dels ock i

öfritt erforderligt antal manliga och kvinnliga biträdien, hvilken personal bör, liksom föreståndare eller föreståndarinna, vara boende inom asylen.

Reglemente. Fattigvårdsnämndens reglemente för Stockholms stads asyler för husvilla den 16 februari 1903.

Stat år 1907. Utgifter: 71,100 kr.

Aflöningar m. m. Redogörare och protokollsförare: arfvoide 600 kr.; dessutom för inspektion 1,400 kr. Föreståndare: 1,400 kr. 3 föreståndarinnor vid barnasylerna 700 kr. 2 biträdande föreståndarinnor: 400 kr. 8 vaktare: 1,000 kr. (hvaraf endast 3 f. n. är anställda, se nedan portvaktar.) 2 eldare: 480 kr. 3 köksförestånderskor: 300 kr. 1 köksförestånderska: 240 kr.

Dessutom åtjuta föreståndare och vaktare bostad, ved och lyse, föreståndarinnor, biträdande föreståndarinnor, eldare och köksförestånderskor bostad, ved, lyse, kost och tvätt.

Styrelsens ledamöter.

Hirsch, S. O., ingenjör, ordf.; af Klintberg, Gertrud, fröken; Lindholm, M. J., fabriksidkare, kassavårdare; Lindqvist, F. L., snickare, stadsfullm.; Lundahl, F., apotekare, v. ordf.

Suppleanter.

Pauli, Ebba H., fröken; Willers, E. W., notarie.

Redogörare, protokollsförare och inspektör.

Harling, I. T.

Nattasylen för män, Östgöttagatan 49 & 51.

Riks. 54 08; Maria 15 41.

Asylen rymmer 32 personer.

Föreståndare.

Müller, L.

Köksförestånderska.

Stenberg, E.

Portvakt.

Mineur, C. O. B.

Natthärbärget vid Östgöttagatan 49 & 51.

Riks. 54 08; Maria 15 41.

Sedan styrelsen öfver Asylerna för husvilla från och med år 1905 indragit ett förut till Frälsningsarméns härbärgesverksamhet utgående anslag å 3,000 kr., gick styrelsen samma år i

förfatning om inrättande af ett härbärge i samband med dåvarande asylen vid Tjärhofs-gatan, numera vid Östgöttagatan. Inträde för natten vinnes utan särskild remiss och utan af-gift af husvilla ogifta män, dock för en tid af högst 5 nätter i månaden. I ersättning för logi och frukost åligger det arbetsför logerare att i en med härbärget förenad vedgård såga och hugga ett visst mått ved eller att inom här-bärget utföra annat motsvarande arbete.

Den nuvarande lokalen rymmer 80 personer.

Personal.

Densamma som för nattasylen vid Östgöta-gatan 49 & 51.

Nattasylen för kvinnor, Brännkyrka-gatan 11.

Riks. 54 07; Maria 15 42.

Asylen rymmer 18 personer.

Föreståndarinna.

Smidt, O., diakonissa.

Köksförestånderska.

Wallin, C.

Barnasylen vid Sabbatsbergsvägen.

Riks. 57 02; Vasa 18 35.

Asylen rymmer 112 personer.

Föreståndarinna.

Broqvist, S. Ch., diakonissa.

Biträdande föreståndarinna.

Berling, S. diakonissa.

Köksförestånderska.

Johnson, S. O.

Portvakt.

Ferlin, J.

Dessutom en eldare.

Barnasylen vid Åsögatan.

Riks. 58 66; Maria 17 04.

Asylen rymmer 86 personer. (Se nedan »Lands-asylen».)

Föreståndarinna.

Hanson, Ch., diakonissa.

Biträdande föreståndarinna.

Anderson, M.

Köksförtstånderska.

Runo, Amanda.

Portvakt.

Jonasson, G. A.

Dessutom en eldare samt tjänarinnor.

Asylen vid Åsögatan för fattiga barnaföderskor ej tillhörande Stockholms kommun. (Landsaslyen.)

Riks. 58 66; Maria 17 04.

Asylen, som den 1 okt. 1906 flyttats till den under styrelsen för Stockholms stads asyler för husvilla lydande barnasylen vid Åsögatan (från Prästgårdsgatan) rymmer 13 mödrar med 13 barn.

Personal.

Densamma som för Barnasylen vid Åsögatan.

Arbetarebostadsfonden till minne af den 9 Februari 1853.

Denna fond, som bildades med anledning af H. M. Konungens lyckliga återställande till hälsan i förening med den för nationen fröjdefulla tilldragelse af H. K. H. Arfsprinsens födelse, i ändamål att uppföra byggnader med sunda och tjänliga arbetarebostäder, förvaltas på sätt här nedan bestämmes af en styrelse bestående af sex personer, hvilka utses af Stockholms stads fattigvårdsnämnd.

Dessa bostäder bör i allmänhet utgöras af ett rum och kök eller ett rum med spis och kakelugn, jämte till hvarje bostad hörande särskild källare, vedbod, vindskontor och afträde.

Styrelsen åligger att till förverkligande af det med fondens bildande afgedda ändamål använda de medel, som nu redan finns och fram-

deles komma att till fonden inflyta, samt i sådant afseende vidtaga alla erforderliga åtgärder.

Styrelsen skall senast den 15 maj hvarje år till Fattigvårdsnämnden aflämna redovisning för fondens förvaltning under det sist förflutna året.

Fondens värdehandlingar och medel skola överlämnas till samt förvaras hos och vårdas af Fattigvårdsnämnden med skyldighet för dess redogörare att senast den 15 april hvarje år till styrelsen lämna uppgift på de fonden tillhöriga, under Nämndens vård ställda värdehandlingar och medel samt å den behållna afkastningen däraf under sist förflutna året.

Styrelsen utser inom sig ordförande.

Fondens behållning utgjorde vid 1906 års slut 455,421 kr.

Reglemente. Fattigvårdsnämndens reglemente för styrelsen för arbetarebostadsfonden till minne af den 9 Februari 1853.

Styrelsen.

Ordförande.

Hammarberg, J. F., rådman.

Ledamöter.

Funch, H. Th., grossh.; Backman, C. A., disponent, stadsfullm.; Nilsson, C. F., dir.; Andersson, A. N., byggmästare, stadsfullm.; Lundbergh, G. H., grossh., stadsfullm.

Redogörare.

Kellin, N. A., redogörare hos Fattigvårdsn.

Stockholms stads handels- och sjöfartsnämnd jämte i samband därmed stående institutioner.

Handels- och sjöfartsnämnden.

Börshuset; riks. 56 38; expeditionstid:
12—1.30. Sessionstid ej bestämd.

Stadsfullmäktige beslöt den 1 augusti 1866
tillsätta en särskild nämnd med kännedom
om handel och skeppsrederi samt med uppdrag
att fullgöra de i Kungl. kommerskollegii kungö-
reise den 27 mars 1866 omförmälda Stadens
handelsförening eller deras Fullmäktige fört till-
hörande åligganden. Instruktion för Nämnden
utkom den 24 sept. 1867; ny instruktion ut-
färdades den 8 febr. 1901.

Nämnden består af tolv ledamöter, som Stads-
fullmäktige inom eller utom sig utse för två år
i sänder. Nämnden utser inom sig ordförande
och vice ordförande.

Stockholms stads handels- och sjöfartsnämnd
har att pröva behof af och antaga mäklare,
skeppsklarerare och notarii publici, an-
mäla vikarie för dem, återkalla mäklares och
skeppsklarerares uppdrag samt uppgöra förslag å
personer att verkställa besiktning enligt sjölagen,
vid tillsättande af dispachör yttra sig om sö-
kandes lämplighet, afgifva infordradt yttrande
beträffande sökande till svenska konsul be-
fattningar, afgifva yttrande, där sådant of K. M:t
eller annan offentlig myndighet från Nämnden
infördras, ej mindre i frågor angående handel
och sjöfart än äfven i frågor angående handels-
bruk, hos Stadsfullmäktige och Beredningsutskot-
tet samt Stadens vederbörande förvaltningsmyndigheter
göra framställningar och till dem afgif-
fa begärda yttranden i ärenden, som röra
byggnader och öfriga anordningar i Stadens ham-
nar och dit förande segelrader samt afgifter å
handeln och sjöfarten, yttra sig öfver sökande till
hamnkaptens befattningen, meddela de före-
skrifter, som erfordras för ordnings upprätthål-
lande inom Stockholms börs, bestämma tid, ställe
och sätt för hållande af fondbörs och börs-
auktioner i Stockholm samt vaka öfver gällande
författningsar, efterlefnad i afseende å mäklares,
skeppsklarerares, notarii publici och dispachör-
tjänstutöfning samt i öfrigt ägna sin uppmärk-
samhet å frågor, som hafva sammanhang med
Stadens handel och sjöfart, och göra de fram-
ställningar, som kunna däraf föranledas.

Instruktion. Instruktion för Stockholms
stads handels- och sjöfartsnämnd den 8 febr.
1901.

Stat år 1907. Utgifter: 7,750 kr.

Aflöningar m. m. Sekreterare: arfvode
1,500 kr. Vaktmästare: arfvode 400 kr.
Växelnoteringar å börsen: arfvode 100 kr.
(tillfaller en vaktmästare).

Nämndens ledamöter.

Ordförande.

Höggrund, O. M., fil. dr, grosshandlare, stadsfullm.

Vice ordförande.

Almgren, O. M., grosshandlare, stadsfullm.

Öfriga ledamöter.

Starck, A., generalkonsul.

Setterwall, J. G., grosshandlare.

Elliott, M., grosshandlare.

Hammarberg, J. F., räddman.

Bohman, K. O. A., konsul.

Langenskiöld, B. K. J., frih., stadsfullm.

Blomberg, A. Hj., sjökapten, direktör.

Dyrssen, G., kommandör, stadsfullm.

Rosengren, C. O. L., grosshandlare, stadsfullm.

Wallenbergs, K. A., bankdirektör, stadsfullm.

Sekreterare.

von Krusenstjerna, J. G. F.

Vaktmästare.

Wendborg, J.

Börskommitterade.

Börshuset; riks. 56 38.

Handels- och sjöfartsnämnden utser tre kom-
mitterade för börsärenden att i enlighet med de
föreskrifter, som af Nämnden meddelas, utöfva
den närmare tillsynen med afseende på Stock-
holms börs, tillse, att personer, af hvilka börs-
ens anseende kan lida, där ej få tillträde, vid-
taga åtgärder, som kunna anses lända till de
börsbesökandes gagn och bekvämlighet m. m.

Ledamöter.

Höggrund, O. M., fil. dr, grosshandlare, riksgälds-
fullmäktig, stadsfullm.; Langenskiöld, B. K. J.,
frih., riksbanksfullmäktig, stadsfullm.; Wallen-
bergs, K. A., bankdirektör, stadsfullm.

Fondbörskommitterade.

Börshuset; riks. 56 38; expeditionstid: 12—1.30.

Fondbörskommitterade skola årligen i första veckan af december månad för det följande året utses af Handels- och sjöfartsnämnden till ett antal af sex, af hvilka minst tre böra vara ledamöter af Nämnden. Nämnden utser äfven, om så anses nödigt, suppleanter.

Fondbörskommitterade hafva den närmaste tillsynen öfver fondbörsen. En hvor af fondbörskommitterade åligger att under två månader af det år, för hvilket de blifvit valda, personligen öfvervaka ordningen å fondbörsen. Handel med och notering af värdepapper försiggår å fondbörsen efter upprop af listor, fastställda af fondbörskommitterade, en upptagande de värdepapper, som skola uppropas dagligen samt en upptagande de värdepapper, som uppropas efter däröm gjord framställning. För att ett värdepapper shall bliifa uppfördt (inregistreradt) å kurslista, bör skriftlig ansökan däröm ingifvas till fondbörskommitterade af foudmäklare, bankinrättning eller bankir. Fondbörskommitterade äga att i hvarje särskilt fall införra alla upplysningar, som de kanna anse nödiga för avgörande, huruvida till inregistrering anmäldt värdepapper är så klart, att det kan antagas till handel och notering å fondbörs.

Foudmäklare, som önskar hålla auktion å börsen för försäljning af obligationer shall däröm göra skriftlig anmälan hos fondbörskommitterade, som, därest de finna att auktion bör äga rum, bestämmer tid för auktionens hållande.

Instruktioner m. m. Handels- och sjöfartsnämndens reglemente för fondbörskommitterade i Stockholm den 14 aug. 1901. Handels- och sjöfartsnämndens ordningsregler för fondbörsen i Stockholm den 20 okt. 1906.

Ordförande.

Heckscher, E., bankdirektör.

Vice ordförande.

Langenskiöld, B. K. J., frih., riksbanksfullmäktig, stadsfullm.

Öfriga ledamöter.

Höglund, O. M., fil. dr., grosshandlare, riksgäldsfullmäktig, stadsfullm.; Lovén, J., grosshandlare; Palme, J. H., bankdirektör, stadsfullm.; Wallenberg, K. A., bankdirektör, stadsfullm.

Suppleanter.

Kjellberg, J. C:sön, bankdirektör; Setterwall, J. G., grosshandlare; Starck, A., generalkonsul; Wallenberg, M. L., bankdirektör.

Hamndelegaterade.

Börshuset; riks. 56 38.

Handels- och sjöfartsnämnden tillsätter hamndelegaterade att i första hand hafva sin uppmärksamhet fastad å hamnväsendet samt i enlighet med de föreskrifter, Nämnden meddelar, å dess vägnar besluta i sådana ärenden, som ej fåla uppskof.

Ledamöter.

Blomberg, A. Hj., sjökapten; Dyrssen, G., kommandör, stadsfullm.; Setterwall, J. G., grosshandlare.

Stads- och foudmäklare.

De officiella mäklarna antagas af Handels- och sjöfartsnämnden.

Mäklare (Stadsmäklare) må i städerna antagas för att, när de varda däröm anlitade, biträda vid köp och försäljning af varor, fastigheter, fartyg eller andelar däri, växlar och andra värdepapper samt vid uppgörande af aftal om försträckning, hyra, arrende och försäkring äfvensom af andra likartade aftal. Det åligger mäklare att över alla af honom slutade aftal med undantag af dem, som angå penningförsträckningar, upprätta och med sitt namn underteckna slutsedel, noggrant upptagande kontrahenternas namn, aftalets beskaffenhet och föremål jämte belopp och pris m. m. Alla af honom afslutade aftal shall känna för hvarje dag införa i en särskild med Magistraten signill forsedd bok. Mäklare vare forbjudet att idka handel med växlar eller andra värdepapper, varor eller annat, ej heller må han vara sysselman (prokurist), handelsombud eller handelsbiträde åt köpmän.

Mäklare i Stockholm, som i sådan egenskap vill biträda vid köp och försäljning af obligationer, aktier och andra dylika värdepapper, shall vara af Handels- och sjöfartsnämnden särskilt antagen till foudmäklare. Foudmäklare shall i sin verksamhet å fondbörs ställa sig till efterrättelse de af Handels- och sjöfartsnämnden eller fondbörskommitterade gifna föreskrifter rörande fondbörsen. Anmälan om oriktigt förfarande af foudmäklare görs hos fondbörskommitterade. Innan Handels- och sjöfartsnämnden antager foudmäklare, skola fondbörskommitterade af gitva yttrande angående de sökandes lämplighet.

Ersättning för förrättningar utgår enligt taxa.

Instruktioner m. m. K. mäklareordningen den 9 juni 1893. K. kungörelse den 8 febr. 1901 ang. foudmäklare i Stockholm.

Mäklare.

Berg, C. M. (spannmål, mjöl m. m.), Bredgränd 2 A; riks. 72 50; allm. 142 74.

Blixén, J. O. S. (foudmäklare), Drottninggatan 9; riks. 98 60; allm. 98 60.

Brandelius, T. Hj. (foudmäklare), Norrländsgatan 1; riks. 75 01; allm. 85 01.

- Kolberg, C. (spannmål, mjöl m. m.), Skeppsbron 6; riks. 4 96; allm. 23 79.
Lundén, H. M. (spannmål, mjöl, m. m.), Skeppsbron 4; riks. 13 86; allm. 12 11.
Lundmark, E. C. (spannmål, mjöl, m. m.), Stortorget 18 & 20; riks. 10 51; allm. 13 02.
Lüning, G. Th. (fondmäklare), Börshuset, ingång fr. Trångsund; riks. 44 26; allm. 13 14.
Norman, A. (spannmål och brännvin), Storgatan 24; allm. 53 48,
Schultz, L. H. (fondmäklare), Lilla Vattugatan 14; riks. 50 89; allm. 70 82.
Werner, E. O. (fondmäklare), Brunkebergstorg 14; riks. 72 35; allm. 82 23.
Vougt, T. V. (spannmål, mjöl m. m.), Skeppar Karls gränd 5; riks. 48 34; allm. 48 35.
Zethreus, A. H. (egendomar m. m.), Skeppsbron 8; riks. 2 72; allm. 24 16.

Skeppsklarerare.

Skeppsklarerare antas af Handels- och sjöfartsnämnden. Skeppsklarerarne ombesörja fartygs klarering och hvad därmed äger sammankhang, förmdera aftal om befraktnings, om försäljning af fartyg eller andelar däri, ombyggande, reparation och utrustning af fartyg samt om sjöförsäkringar och biträda vid haveriuppgörelser. Skeppsklarerare åligger att underrätta skeppare om hvad i afseende å fartyg, besättning, passagerare och last bör iakttagas enligt gällande författnings och de till efterrättelse för sjöfarande utfärdade tillkännagivanden, att besöra om ingivande till tullkammaren af de för fartygen visitation och inklarerar erforderliga handlingar, om föreskrifna afgifter erläggande och om fartygs uppmätning, då sådan bör äga rum, att söka anskaffa laster och afsluta befraktnings, att, när fartyg skall afgå, föranstalta, dels att det samma försettes med alla de handlingar, som för lastens intagande och fartygets utklärering äro af nöden, ävensom med sådana handlingar, som för resan och för fartygets inklarering å destinationsorten skola från afgangsorten medföras, dels ock att påbjudna umgälder betalas och lots, då sådan erfördras, varde anskaffad, samt att i öfrigt noggrant och redligt meddela redare, godsägare och skeppare de råd och det biträde, som kan lända till bevarande af deras rätt och fördel.

Ersättning för förrättningar utgår enligt taxa.

Instruktion. K. skeppsklarerareordningen den 9 juni 1893.

Skeppsklarerare.

- Boman, E. R. (firma O. de Perre och Tägtmeijer), Skeppsbron 30; riks. 674; allm. 26 18; expeditionstid: 9—5.
Hellsten, P. J. A. (firma Otto Hellsten), Skeppsbron 22; riks. 2 01; allm. 11 43; expeditionstid: 9—7.
Georgii, A. (firma Olson och Wright aktieb.), Skeppsbron 20; riks. 11 09; expeditionstid: 9—5.

- Thulin, C. G. (firma Nordström och Thulin), Skeppsbron 34; riks. 3 50; allm. 23 69; expeditionstid: 9—8.

Notarii publici.

Notarii publici antas af Handels- och sjöfartsnämnden. Notarius publicus verkställer, då han därom anlitas, sådana inom hans tjänstgöringsområde förekommande protester och andra förrättningar, hvilka enligt allmän lag eller särskilda författnings kunna eller böra af notarius publicus utföras; dock är han icke pliktig åttaga sig delgivande af stämning eller annan handling. Notarius publicus ligger dock att, då han ej har hinder af andra ämbetsgöromål, på annodan bevittna underskrifter, bestyrka riktigheten af översättningar och afskrifter samt öfvervara utlottningar af obligationer ävensom besiktningar, hvareom i sjölagen sägs. I öfrigt äger han att efter annodan öfvervara jämväl andra förrättningar samt att lämna allmänheten biträde med upprättande af handlingar, som det icke enligt lag eller författnings tillkommer annan myndighet att utfärda.

Ersättning för förrättningar utgår enligt taxa.

Stadga. K. stadga angående notarii publicis befattningen den 6 okt. 1882 med ändring den 10 juli 1899.

Notarii publici.

- Millar, J., Storkyrkobrinken 11; riks. 16 81; allm. 11 68; expeditionstid: 9—3.
Oldenburg, U., Skeppsbron 8; riks. 14 06; allm. 29 36; personlig mottagningstid: 9—10 f. m.; expeditionstid: 9—3.
Svensson, U. E., Skeppsbron 8; riks. 66; allm. 20 09; expeditionstid: 9—3.
Fürstenberg, O. L., Storkyrkobrinken 11; riks. 16 81; allm. 11 68; expeditionstid: 9—3.

Stockholms skiljenämnd för handel, industri och sjöfart (även innefattande Stockholms skiljenämnd för spannmålshandeln, se nedan).

Skiljenämndens ändamål är att afgöra sådana tvister inom handelns, industriens och sjöfartens områden, som vederbörande parter enats att öfverlämna till Nämndens afgörande. Skiljenämndens ledamöter, hvilka skola vara till antalet minst 48, högst 96, allmänt aktade, dugliga fackmän inom handelns, industriens och sjöfartens olika grenar, utsetas för en tid af tre år af Handels- och sjöfartsnämnden i december månad. Skiljenämndens löpande göromål handhas af en styrelse, bestående af ordförande, en förste och en andre vice ordförande, valda på allmänt ordinarie möte.

Skiljenämndens styrelse.

Carlson, O. F., direktör, ordf.; **Elliot**, M., grosshandlare, förste vice ordf.; **Lilliehöök**, H., öfverdirektör, andre vice ordf.

Styrelsесuppleanter.

Nycander, O., ingenjör; **Ramstedt**, R. V., grosshandlare, stadsfullm.; **Thulin**, C. G., generalkonsul.

Skiljenämndens öfriga ledamöter.

Lindskog, F., arkitekt; **Schröder**, J. C. D., bagare; **Schröder**, C. G. C., bageriägare; **Heiss**, F., bryggare; **Pettersson**, C. M., bryggmästare; **Sällström**, A. G., byggmästare; **Althin**, N. P., byggmästare; **Lamm**, O. L., direktör; **Nisbeth**, C. G. M., direktör; **Sachs**, J. E., direktör; **Valentin**, Ph., direktör; **Åkerlindh**, G., direktör; **Öberg**, J. E. F., direktör; **Simonsson**, N. M., disponent; **Olsson**, J., fabrikör; **Winborg**, J. Th., fabrikör; **Norblad**, J. A., fil. d:r, verkmästare, stadsfullm.; **Blanck**, O. W. C., generalkonsul; **Abramson**, A., grosshandlare; **Althainz**, F. G., grosshandlare; **Axelson**, H., grosshandlare, stadsfullm.; **Ballé**, O. S. S., grosshandlare; **Björklöf**, J. E., grosshandlare; **Blomberg**, K. W., grosshandlare; **Blomberg**, Wilh., grosshandlare; **Bohman**, K. O. A., grosshandlare; **Bolms**, G. J. E., grosshandlare; **Dahl**, S. J., grosshandlare; **Du Rietz**, G., grosshandlare; **Funch**, H. Th., grosshandlare; **Hallberg**, J. M., grosshandlare; **Högelin**, A. E., grosshandlare; **Lamm**, H., grosshandlare, stadsfullm.; **Laurentz**, W., grosshandlare, stadsfullm.; **Lovén**, E. A., grosshandlare; **Lundberg**, K. L., grosshandlare; **Lundström**, K. B., grosshandlare, stadsfullm.; **Morsing**, F. E., grosshandlare; **Olsson**, J., grosshandlare; **Pallin**, J. W., grosshandlare; **Pettersson**, C. A. Hj., grosshandlare; **Rising**, K. E. S., grosshandlare; **Schnell**, C., grosshandlare; **Seymor**, M. A., grosshandlare; **Svanström**, F., grosshandlare; **Svedberg**, J., grosshandlare; **Tjurlander**, J. F., grosshandlare; **Wahlin**, C. A., grosshandlare, stadsfullm.; **Wennberg**, A., grosshandlare; **Wicander**, C., grosshandlare; **Öhman**, E., grosshandlare; **Öhman**, K. E., grosshandlare; **Österlind**, E. A., grosshandlare; **Rabe**, P. R., bankdirektör, stadsfullm.; **Decker**, A., ingenjör; **Drakenberg**, J. A., ingenjör; **Lamm**, C. R., ingenjör; **von Schmalensee**, K., ingenjör; **Sondén**, K. G. A., ingenjör; **Tidblad**, A. E., ingenjör; **Isaksson**, C. J. A., inspektör; **Feychting**, R. H., järnkramhandlare; **Andersson**, E., lektor; **Sellergren**, G. A., professor; **Westin**, O. E., professor; **Hedborg**, O. F., sjökapten; **Juhlin**, L. L., sjökapten; **Lübeck**, E. W., sjökapten; **Ternström**, S. E., direktör; **Willborg**, W. R., sjökapten; **Tägtmeljer**, F. A., skeppsklarerare; **Jacobsen**, W., ingenjör; **Stafsing**, F. B., överstelöjtnant.

Stockholms skiljenämnd för spannmålshandeln.

Denna nämnd utses för år af Stockholms skiljenämnd för handel, industri och sjöfart.

Styrelse.

Elliot, M., grosshandlare, ordf.; **Wahlin**, C. A., grosshandlare, stadsfullm., vice ordf.

Ledamöter.

Piehl, C. G., bryggare, stadsfullm.; **Åkerlindh**, G., direktör; **Axelson**, H., grosshandlare, stadsfullm.; **Blomberg**, K. V., grosshandlare; **Du Rietz**, G., grosshandlare; **Hallberg**, J. M., grosshandlare; **Seymer**, M. A., grosshandlare; **Wennberg**, A., grosshandlare; **Öhman**, E., grosshandlare; **Öhman**, K. E., grosshandlare.

Kompromissrätten.

Skiljaktiga meningar i afseende å tillämpningen af handelsbruk samt andra tvister, grundande sig å merkantila förhållanden, må hänskjutas till afgörande af en kompromissrätt, bestående af fem ojävliga och sakunniga män, hvaraf en lagkunnig. Deunne sistnämnde jämté tvänne andra ledamöter och trenne suppleanter utses för hvurje år af Stockholms stads handels- och sjöfartsuåmd samt Stockholms stads köpmannaförenings styrelse. Parterna utse för hvarje mäl lvar sin kompromissarie.

Kompromissrätten har ännu icke behöft sammanträda.

Ledamöter.

Lovén, J., grosshandlare; **Herlitz**, K., direktör; **Höglund**, O. M., fil. dr, riksgäldsfullmäktig, stadsfullm.

Suppleanter.

Rabe, P. R., bankdirektör, stadsfullm.; **Elliot**, M., grosshandlare; **Starck**, A., generalkonsul.

Dispachör.

Dispachör har att på begäran verkställa utredning och fördelning af gemensamt haveri, hvarmed enligt 107 § sjölagen förstas skada, som till räddning ur en fartyg och last gemensamt botande fara med afsikt tillfogas fartyg eller last, äfvensom all annan uppförring, som göres för sldant ändamål, samt skada och kostnad, som vällas eller uppkommer till följd af dylik åtgärd. Gemensamt haveri skall enligt vissa i sjölagen närmare angifna grunder gällas af fartyg, frakt och last i förhållande till hvarderas värde. Enligt sjölagens 218 § skall äfven utredning och fördelning af i nämnda lagrum omnämndt s. k. enskilt haveri verkställas af dispachör, om någon, som har del i havariet, pörödrar detta. Slutligen har dispachör att, om tvist uppstår angående ersättningsskyldighet, som på grund af försäkringsaftal enligt sjölagens bestämmelser må åligma försäkringsgivare, härom afgifva yttrande. Dispachörens

Dispachör.

å tjänstens vägnar afgifna utlåtande kallas dispache, och, om detta utlåtande ej inom viss tid öfverklagas, vinner det laga kraft och blir för parterna bindande i likhet med ett beslut af domstol.

Dispachör tillsättes af K. M:t. Beträffande dispachörsbefattningen i Stockholm, som inrättades 1752, föreskrifver ett k. bref af den 27 juni 1867, att Stockholms magistrat skall efter inhämtande af Handels- och sjöfartsnämndens och i Stockholm varande sjöförsäkringsbolags styrelsers yttranden rörande de sökande upprätta

och till K. M:t insända förslag till tjänstens återbesättande. Godtgörelse till dispachör utgår enligt af K. M:t den 19 jan. 1883 utfördad taxa.

Handels- och sjöfartsnämnden öfvervakar dispachörs tjänsteutöfning.

Förslag föreligger om viss omorganisation af dispachörväsendet i Sverige.

Tf. dispachör.

Hasselrot, P. A. Träffas å ämbetsrummet, Skeppsbron 34; riks. 10 76; 10—2.

Stockholms stads byggnadsnämnd.

Byggnadsnämnden.

Börshuset, (ingång från Källaregränden); *riks. 55 95 och 92 72; allm. 28 46, 25 64, 25 68 och 23 91; sessionstid hvarje onsdag; expeditionstid: 11—2.*

Byggnadsordningarna från 1725, 1736 och 1763 med flera år ha blifvit aflösta med nya författningar i enlighet med utvecklingens kraf. Hufvudstadens nuvarande privata byggnadsverksamhet regleras genom byggnadsstadgan för rikets städer af den 8 maj 1874 och Stockholms stads byggnadsordning af den 13 december 1890. Dessa författningar, aelse dels genomförandet af den antagna stadsplanen, dels tillgodoseende af den enskilde byggherrerens rätt och den enskilde in-vänarens säkerhet i sanitärt afseende m. m.

Närmaste inseendet öfver Stockholms stads bebyggande utövas af Byggnadsnämnden som afgör alla ärenden, som skola enligt byggnadsstadgan och byggnadsordningen bedömas och ej tillhörta annan myndighets pröfning. Nämnden äger att genom föreliggande af vite gör sig hörsammad. Den består af fem ledamöter, valda för fyra år, två af Magistraten och tre af Stadsfullmäktige, med lika många suppleanter, jämvälv utsedda för fyra år. För ett år i sänder väljer Nämnden sin ordförande.

Byggnadsnämnden bör ägna synnerlig uppmärksamhet åt, att i afseende å stadsplanen vidtagas alla de förbättringar, som kunne åstad-kommas, att i byggnadsordningen införas sådana bestämmelser, som konna leda till stadens ändamålsenliga bebyggande m. m. I alla till Byggnadsnämndens omvärdnad hörande frågor af sådan beskaffenhet, att de skola af Stadsfullmäktige prövas, äger Nämnden att hos Fullmäktige väcka förslag och görta audra fram-ställningar. Nämnden äger ock, där den finner omständigheterna därtill föranleda, görta fram-ställningar hos Överståthållareämbetet. Innan Stadsfullmäktige afgöra förslag till stadsplan eller ändring däraf, till stadtganda i byggnadsordningen eller till tomtreglering, där sådan bör af Stadsfullmäktige prövas, skall, såvida ej Byggnadsnämnden själf väckt förslaget, dess yttrande inhämtas. Nämnden har till sitt biträde en stadsarkitekt och en stadsingenjör samt i öfrigt åtskilliga tjänstemän (se nedan). Alla dessa med undantag af stadsingenjören, som aven lyder under Drätsel-nämnden, tillsätts och entledigas af Byggnadsnämnden (ang. stadsingenjörernas tillställning och skyldigheter se sid. 34).

Stadsarkitekten skall vara tillställes vid Nämndens sammanträden med rättighet att del-

taga i öfverläggningen men ej i beslutet och att få sin mening antecknad till protokollet, därest han det öskar. Detsamma gäller om stadsingenjören i afseende å de frågor, som höra till hans befattnings.

Instruktion m. m. K. byggnadsstadgan för rikets städer den 8 maj 1874. Byggnadsordningen för Stockholms stad den 13 dec. 1890, med ändring den 29 dec. 1898.

Stat år 1907. Utgifter: 49,350 kr.

Aflöningar m. m. Ordförande: arfvode 2,500 kr. Fyra ledamöter: 2,000 kr. Sekreterare: 3,000 kr., därför lön 2,100 kr., tjpr 900 kr., dessutom två ålderstillägg, hvardera å 300 kr., samt sportler uppskattade till 2,000 kr. Stadsarkitekt: 3,500 kr., däraf lön 2,450 kr., tjpr 1,050 kr., dessutom två ålderstillägg, hvardera å 500 kr., samt sportler efter taxa uppskattade till 3,500 kr. Arkitekt: 3,000 kr., däraf lön 2,100 kr., tjpr 900 kr., två ålders-tillägg, hvardera å 500 kr. Två extra arkitekter: arfvode 350 kr. pr månad. Ställningsinspektör: arfvode 3,000 kr. Ingenjör: arfvode 2,400 kr. Amanuens å Nämndens expedition: arfvode 1,800 kr. Två biträden å Nämndens expedition: arfvode 900—1,200 kr. Två vaktmästare: lön 800 kr., dessutom två ålderstillägg, hvardera å 100 kr. En extra vaktmästare: arfvode 600 kr.

Byggnadsnämndens ledamöter.

Ordförande.

Hallberg, E. F. M., rådman.

Ledamöter.

Benckert, H. T., rådman, (vald af Magistraten). Hallberg, E. F. M., (vald af Magistraten; se ofvan).

Busch, O. A., major, (vald af Stadsfullm.). Clason, I. G., förste intendent, stadsfullm., (vald af Stadsfullm.).

Magnusson, A. E., byggmästare, stadsfullm., (vald af Stadsfullm.).

Suppleanter.

Redtz, J. M., byggmästare, (vald af Stadsfullm.).

Lindahl, P. A. L., major, (vald af Stadsfullm.).

Kinberg, A. G. H., kapten, (vald af Stadsfullm.).

Noréus, F. V. M., rådman, (vald af Magistraten).

Hammarberg, J. F., rådman, (vald af Magistraten).

Sekreterare.

Lagerwall, S. B. G., allm. 25 64; 11—2.

Delegerad för inspektion af Stads-ingenjörskontoret.

(Byggnadsnämnden utser härfor en delegerad och Drätselnämnden två, se sid. 31.)

Magnusson, A. E., byggmästare, stadsfullm.

Stadsarkitekt.

Satin, K. E., riks. 92 72; allm. 25 68; 1—3 utom fredagar, då besiktningar verkställas.

Stadsingenjör.

Yberg, H. O. A. Träffas å Stadsingenjörskontoret, se sid. 34.

Arkitekt.

Hallman, P. O., allm. 23 91; 1—3.

Extra arkitekter.

Westholm, J. S.; Bagger, J. A.

Ställningsinspektör.

Siösteen, B. A.

Ingenjör.

Gelin, A. A.; mottagningstid: måndagar och torsdagar 1—3.

Amanuens.

Lindeberg, A.

Biträden.

Seth, J. K. J.; Uddquist, Elin Maria (skrifbiträde).

Vaktmästare.

Uddquist, A. O.; Björk, G. A.; Kelén, N. J. V. (extra).

Stockholms stads mantalsnämnd jämte i samband därmed stående institutioner.

Mantalsnämnden.

*Stora Nygatan 2; expeditionstid: 11—12.
Inga telefoner. Sessionstid växlande.*

Mantalsnämnden åligger att hafva inseende öfver mantals- och skattskrifteningen i Stockholm samt tillse, att såväl till grundval och rättesuöre för denne som till ledning för fattigvården, hälsovården och undervisningsväsendet därförstädes en så vidt möjligt fullständig och tillförlitlig förtlöpande bokföring öfver hufvudstadens invånare verkställas. Nämnden äger att själf eller genom ombud så inför som utom domstol utföra och bevakta Stadens talan i dessa ärenden. Nämnden består af överståthållaren eller i hans fräncravar underståthållaren såsom ordförande, med rätt att deltaga i beslutet, och dessutom af polismästaren eller i hans fräncravar polisintendenten, förste stadsläkaren eller i hans fräncravar andre stadsläkaren, två af Stadsfullmäktige för två år valda ledamöter, ordsföranden i Hälso- och Fattigvårdsnämnderna samt folkskoleinspektören. Stadsfullmäktige, Hälso- och Fattigvårdsnämnderna samt Folkskoleöfverstyrelsen äga att utse, Stadsfullmäktige två och en hvar af de öfriga en suppleant att inträda i Nämnden vid förfall för motsvarande ordinarie ledamot.

Mantalsnämnden biträdes af en kontrollant och protokollsförare samt rotemän, f. n. till antalet 27 (se nedan).

Nämnden förfogar öfver anslaget till juridiskt biträde åt mindre bemedlade.

Instruktioner. K. kungörelse angående instruktion för Stockholms stads mantalsnämnd den 24 maj 1878. K. kungörelse den 10 april 1895 angående ändrad lydelse af § 1 i instruktionen för Mantalsnämnden.

Stat är 1907. Utgifter: 216,000 kr.

Aflöningar m. m. Kontrollant och protokollsförare: arfvode 3,000 kr. Vaktmästare: arfvode 200 kr.

Mantalsnämndens ledamöter.

Ordförande (själfskr.).

Dickson, R., överståthållare.

Ordförandens suppleant (själfskr.).
von der Lancken, E., underståthållare.

Ledamöter.

Hintze, T., polismästare, (själfskr.).

Andersson, L. I., förste stadsläkare, (själfskr.).

Bohman, H. E. M., justitieråd, stadsfullm., (själfskr.) som ordf. i Fattigvårdsnämnden.

Medin, K. O., professor, stadsfullm., (själfskr.) som ordf. i Hälsovårdsnämnden.

von Scheele, F. A., förste folkskoleinspektör, (själfskr.).

Sidenbladh, K., öfverdirektör, (vald af Stadsfullm.).

Barthelson, C. G., Stadsfullmäktiges sekretetare, (vald af Stadsfullm.).

Suppleanter.

Tamm, W. A., förste polisintendent, (själfskr.).

Aspelin, J. M., andre stadsläkare, (själfskr.).

Öhnell, R. G. A., rådmann, (vald af Stadsfullm.).

Söderberg, J. E., förste aktuarie, (vald af Stadsfullm.).

Wahlén, C. A., grosshandlare, stadsfullm., (vald af Hälsovårdsnämnden).

Lindblom, A., fattigvårdsinspektör, (vald af Fattigvårdsnämnden).

Bergman, J. S., andre folkskoleinspektör, (vald af Folkskoleöfverstyrelsen).

Kontrollant och protokollsförare.

Folin, C. A., träffas 11—12.

Vaktmästare.

Ericsson, A. G.

Rotemän.

Adresser, expeditionstider se nedan.

Bokföringen af Stadens invånare ombesörjes af särskilda, af kommunen anförlade personer, vilka kallas rotemän och hafva att hvar för sig utöfva sin verksamhet för ett särskilt område af hufvudstaden, kalladt röte. Rotemännen lyda i afseende å mantalskriften under Mantalsnämnden.

Allt efter som mantalsuppgifterna för roten komma rotemännen tillhanda, skall denne under en af Överståthållarcämbetet utsedd kontrollants inseende granska dessa uppgifter och tillhörande hufvudförteckningar. Mantalslängden skall tillika med de till längden hörande mantalsuppgifter och register före mars månads utgång inlämnas till Överståthållarcämbetet, genom hvars försorg längden granskas. Inom samma tid skall

mantalsskriftningskontrollanten till ämbetet ingifva rapport öfver den af honom verkställida granskningen.

Roteman skall med skyndsamhet besvara förfrågningar, som af Överståthållareämbetet, någon Stadens myndighet, pastorsämbete m. fl. framställas angående personers bostad, mantals-skriftningsort eller dylikt, hvarom mantalsboken lämnar upplysning.

(Om rotemännens åligganden i afseende å den allmänna fattigvården se under rubr. Församlingarnas fattigvårdsstyrelser, sid. 78).

Instruktioner m. m. K. förordningen den 28 maj 1897 angående mantalskriftning i Stockholm. Instruktion för rotemännen i Stockholms stad, fastställd af Mantalsnämnden den 12 juni 1888, tillägg till instruktionen i dec. 1606. (Föreskrifter, fastställda af Fattigvårdsnämnden den 15 okt. 1877, att för rotemännens verksamhet i fattigvårdshänseende tills vidare gälla).

Aflöningar m. m. Tjugufyra rotemän: 3,000 kr., därav lön 2,100 kr., tjptr 900 kr., två ålderstillägg, hvarterna å 500 kr., dessutom bostad. Tre rotemän: 2,800 kr., därav lön 1,960 kr., tjptr 840 kr., två ålderstillägg, hvarterna å 500 kr., dessutom bostad. Skrifvarehjälp till tjugufyra rotemän: 700 kr. Skrifvarehjälp till tre rotemän: 600 kr. Tjugusju vaktmästare hos rotemännen: arfvode 575 kr. Dessutom tillkommer ersättning åt vaktmästarne för mantalsuppgifters insamlande, högst 4,000 kr.

1. Storkyrkoroten.

Svartmangatan 21 & 23; expeditionstid: 8–11 f. m. (under juni, juli och aug. 9–11 f. m.).

Roteman.

Hedström, G. E.

Vaktmästare.

Jansson, C. J.

2. Klara kyrkorote.

Klara S. Kyrkogata 7; expeditionstid: 8–11 f. m. (under juni, juli och aug. 9–11 f. m.).

Roteman.

Nyström, J. M.

Vaktmästare.

Blomkvist, A. W.

3. Hötorgsroten.

Slöjdgatan 9; expeditionstid: 8–11 f. m. (under juni, juli och aug. 9–11 f. m.).

Roteman.

Zander, C. C. I.

Vaktmästare.

Bröderman, A. G.

4. Kungsbroroten.

Agnegatan 2; expeditionstid: 8–11 f. m. (under juni, juli och aug. 9–11 f. m.).

Roteman.

Lund, J. F. A.

Vaktmästare.

Hallman, C. O.

5. Tegnérrotsen.

Vallgatan 30; expeditionstid: 8–11 f. m. (under juni, juli och aug. 9–11 f. m.).

Roteman.

Holm, K. V.

Vaktmästare.

Wellander, A.

6. Observatorieroten.

Vegagatan 18; expeditionstid: 8–11 f. m. (under juni, juli och aug. 9–11 f. m.).

Roteman.

Lennartson, A. G. C.

Vaktmästare.

Cæsar, C. G.

7. Jakobsroten.

Lästmakaregatan 20; expeditionstid: 8–11 f. m. (under juni, juli och aug. 9–11 f. m.).

Roteman.

Lind, E. G. W.

Vaktmästare.

Björck, A. G.

8. Roslagsroten.

Regeringsgatan 74; expeditionstid: 8–11 f. m. (under juni, juli och aug. 9–11 f. m.).

Roteman.

Sandstedt, K. G.

Vaktmästare.

Sundberg, J. A.

9. Humlegårdsroten.

Valhallavägen 37; expeditionstid: 8–11 f. m. (under juni, juli och aug. 9–11 f. m.).

Roteman.

Schröder, C. E.

Vaktmästare.

Granquist, O. G.

<p>10. Nyborroten. Nybrogatan 16; expeditionstid: 8—11 f. m. (under juni, juli och aug. 9—11 f. m.).</p> <p><i>Roteman.</i></p> <p>Paulson, L.</p>	<p>16. Tantoroten. Krukmakaregatan 22; expeditionstid: 8—11 f. m. (under juni, juli och aug. 9—11 f. m.).</p> <p><i>Roteman.</i></p> <p>Söderberg, O. G.</p>
<p>Vaktmästare.</p> <p>Jansson, G. A.</p>	<p>Vaktmästare.</p> <p>Carlsson, C. G.</p>
<p>11. Artilleriroten. Artillerigatan 48 A; expeditionstid: 8—11 f. m. (under juni, juli och aug. 9—11 f. m.).</p> <p><i>Roteman.</i></p> <p>Jakobsson, K. G.</p>	<p>17. Kronobergsroten. Kungsholmsgatan 28; expeditionstid: 8—11 f. m. (under juni, juli och aug. 9—11 f. m.).</p> <p><i>Roteman.</i></p> <p>Österdahl, H. M.</p>
<p>Vaktmästare.</p> <p>Ekström, K. G.</p>	<p>Vaktmästare.</p> <p>Åhrman, K. O.</p>
<p>12. Danviksroten. Fjällgatan 31; expeditionstid: 8—11 f. m. (under juni, juli och aug. 9—11 f. m.).</p> <p><i>Roteman.</i></p> <p>Wahlberg, H.</p>	<p>18. Teknologroten. Tegnérgatan 38; expeditionstid: 8—11 f. m. (under juni, juli och aug. 9—11 f. m.).</p> <p><i>Roteman.</i></p> <p>Zettergren, C. A. L.</p>
<p>Vaktmästare.</p> <p>Jansson, G. H.</p>	<p>Vaktmästare.</p> <p>Tjäder, J. E.</p>
<p>13. Stadsgårdsroten. Folkungagatan 77; expeditionstid: 8—11 f. m. (under juni, juli och aug. 9—11 f. m.).</p> <p><i>Roteman.</i></p> <p>Lundbäck, O. H.</p>	<p>19. Skinnarviksroten. Bellmansgatan 8; expeditionstid: 8—11 f. m. (under juni, juli och aug. 9—11 f. m.).</p> <p><i>Roteman.</i></p> <p>Nordwall, A. O. L.</p>
<p>Vaktmästare.</p> <p>Ekström, E. W.</p>	<p>Vaktmästare.</p> <p>Nilsson, L.</p>
<p>14. Skanstullsroten. Katarina Bangata 9 A; expeditionstid: 8—11 f. m. (under juni, juli och aug. 9—11 f. m.).</p> <p><i>Roteman.</i></p> <p>Ahlm, J. M.</p>	<p>20. Narvaroten. Storgatan 34; expeditionstid: 8—11 f. m. (under juni, juli och aug. 9—11 f. m.).</p> <p><i>Roteman.</i></p> <p>Ekermann, L. G.</p>
<p>Vaktmästare.</p> <p>Askerlind, A. F.</p>	<p>Vaktmästare.</p> <p>Ferndahl, C. G. A.</p>
<p>15. Maria Kyrkorote. Högbergsgatan 60 B; expeditionstid: 8—11 f. m. (under juni, juli och aug. 9—11 f. m.).</p> <p><i>Roteman.</i></p> <p>Alm, C. S.</p>	<p>21. Vanadisroten. Surbrunnsgatan 35; expeditionstid: 8—11 f. m. (under juni, juli och aug. 9—11 f. m.).</p> <p><i>Roteman.</i></p> <p>Holm, J. G.</p>
<p>Vaktmästare.</p> <p>Sundqvist, C. G. M.</p>	<p>Vaktmästare.</p> <p>Vahlström, J. V.</p>